

Četvrtak, 12. jun 2003.

Svedok Osman Selak

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Grum (Groome).

**TUŽILAC GRUM:** Časni Sude, Tužilaštvo poziva gospodina Selak Osmana. Dok čekamo da svedok uđe u sudnicu, želim da vam saopštim da će Tužilaštvo tokom ovog svedočenja da ima tri dokazna predmeta. Prvi dokazni predmet su transkripti iz *Predmeta Brđanin/Talić* i iz *Predmeta Tadić*. To su predmeti u kojima je svedočio ovaj svedok. Drugo ...

**SUDIJA MEJ:** Bavićemo se svakim dokaznim predmetom ... Jedan po jedan.

**sekretar:** Časni sude, transkript je dokazni predmet Tužilaštva broj 462.

**TUŽILAC GRUM:** Sledeći dokazni predmet je, u stvari, set dokaznih predmeta, 76 tabulatora koji su priloženi uz svedočenje ovog svedoka tokom ova dva suđenja. Nalaze se u dva bajndera i numerisani su od tabulatora 1, do tabulatora 76.

**SUDIJA MEJ:** Da, da. Daćemo broj tom dokaznom predmetu, a onda će svedok da položi zakletvu, pa ćemo naknadno da se bavimo eventualnim primedbama.

**sekretar:** Časni Sude, ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj 463.

**SUDIJA MEJ:** Molim da svedok da izjavu.

**SVEDOK SELAK:** Svečano izjavljujem da ću da govorim istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

**SUDIJA MEJ:** Molim vas sedite. Izvolite, gospodine Kej (Kay)?

**PRIJATELJ SUDA KEJ:** Samo jedno malo objašnjenje u vezi transkripata. Sud će da zapamti način na koji su spojeni transkripti sa originalnog suđenja?

**SUDIJA MEJ:** Da.

**PRIJATELJ SUDA KEJ:** Shvatio sam da će deo dokaznog predmeta Tužilaštva broj 462 biti izdvojen deo iz transkripta.

**SUDIJA MEJ:** Da.

**TUŽILAC GRUM:** Na kraju, časni Sude, ovo je bajnder sa dokaznim predmetima koji će nam biti potrebni tokom ovog svedočenja.

**sekretar:** To je dokazni predmet Tužilaštva broj 464.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Grum.

**GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM**

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, molim vas da započnete sa vašim svedočenjem tako što ćete prvo Sudu da kažete vaše puno ime i prezime.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Moje puno ime i prezime je Selak Osman.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Počecemo tako što ćemo pred vas da stavimo dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 1 i ja ću da vas pitam, gospodine, da li je to rezime vašeg školovanja i profesionalne biografije koju ste sastavili po dolasku ovde, u Hag (The Hague), zajedno sa zastupnicima Tužilaštva?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li su inicijali pri dnu dokumenta, vaši?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, to je moj potpis.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ste spremni da odgovorite na dopunska pitanja vezana za vaše obrazovaje i kvalifikacije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li da nam kažete koji ste najviši čin imali u JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Najviši čin je bio komandant Pozadinske baze i u martu 1992. godine načelnik Grupe za saradnju sa mirovnim snagama Ujedinjenih nacija (United Nations) na prostoru bosanske krajine. Nakon toga sam smijenjen zbog političke nepodobnosti.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Koliko se ljudi nalazilo pod vašom komandom, tada kada ste vi bili komandant?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pozadinska baza čiji sam ja bio komandant, poslije izvršene mobilizacije u septembru 1991. godine brojala je oko 2.300 do 2.500 ljudi. Brojno stanje se mijenjalo prema potrebi. Moglo se i povećavati zonom povećavanom, zonom odgovornosti za logistiku na teritoriji koju pokriva baza.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, Pretresno veće, optuženi i prijatelji suda imaju primerke vašeg prethodnog iskaza koje ste dali u druga dva predmeta pred ovim Sudom. Ja bih sad želeo da skrenem vašu pažnju na neke konkretne stvari o kojima niste govorili tokom vaših prethodnih svedočenja i zamoliću vas da date vaš komentar. Sledeći dokument koji vas molim da pogledate je dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 2. Molim da sudski poslužitelj da taj dokument svedoku. Gospodine, pre nego što ste došli danas da svedočite, da li ste imali priliku da pročitate ovaj dokument?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Pošto ste došli u Hag, a pre nego što ste došli da svedočite ovde jutros, da li ste imali priliku da pogledate ovaj dokument?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U Tužilaštvu da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li ukratko da nam kažete o čemu se radi u tom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovde je komandant republičkog štaba Teritorijalne odbrane Bosne i Hercegovne, naređuje da se okružnim

štabovima Teritorijalne odbrane, preko opštinskih štabova Teritorijalne odbrane organizovano izvrši izuzimanje i prikupljanje cjelokupnog naoružanja i municije od društvenih i javnih preduzeća i da se to naoružanje stavi u skladište JNA..

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Koji datum stoji na ovom naređenju, ili dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** 23. oktobar 1990. godine

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Dok ste vi bili u JNA, da li ste ikada dobili primerak ovog dokumenta?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja jesam imao naređenje za prikupljanje naoružanja od jedinica Teritorijalne odbrane u zoni moje odgovornosti, što smo i uradili. Dio tog zadatka je izvršio i Peti korpus JNA na prostoru bosanske krajine.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A tokom kog vremenskog perioda ste vi prikupljali, ili bili zaduženi za prikupljanje oružja od Teritorijalne odbrane i njihovih jedinica?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Od konca 1990. do konca 1991. godine prikupljano je stalno. Za korpus ne znam, jer nikad nije donio, ovaj, dao te podatke na uvid, mada je svo po zakonu trebalo da se smjesti u baze, u magacine pozadinske baze, međutim, korpusov deo nikad nije vraćen bazi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ste vi preko vaših podređenih bili upoznati sa tim da se oružje zapravo prikuplja od različitih jedinica Teritorijalne odbrane u vašoj zoni odgovornosti?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sledeće pitanje o kojem želim da vam postavim nekoliko podpitanja je nešto o čemu ste vrlo detaljno svedočili, kako u *Predmetu Brđanin/Talić*, tako i u *Predmetu Tadić*, a zbog zapisnika i Pretresnog veća želim da kažem da se to nalazi u transkriptu *Predmetu Brđanin/Talić*, na strani 12925 do 12926. Sad bih želeo da vas pitam sledeće: da li je u jednom trenutku general Uzelac vama naredio da razdelite oružje iz vaših magacina, a koje ste vi smatrali da je u suprotnosti sa JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** General Uzelac je od mene zahtevao da izdam oružje za jedinice Teritorijalne odbrane ... Izdavati u Šipovu i Mrkonjić

gradu i za Petu kozarsku brigadu kod Prijedora, na planini Mrakovici. To je bilo protuzakonito, jer oružje se moglo izdavati tek po zvanično objavljenoj mobilizaciji, što to nije urađeno.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Časni Sude, da bismo uštedeli na vremenu, ja sada neću ovom svedoku da pustim presretnuti razgovor koji smo puštali kada je svedočio Milan Babić. Zapravo, sad mi je rečeno da ovaj dokument nije bio uveden dok je svedočio Milan Babić i ja ću na ovo da se vratim kasnije. Gospodine, sad ću da vas zamolim da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 4. Gospodine, ovde se radi o dokumentu iz dva dela. Ima jedno propratno pismo, a onda se uz to pismo prilaže izveštaj o proceni situacije. Prvo bih želeo da se osvrnemo na pismo i da vas pitam koji datum stoji na tom pismu? Prema vašem saznanju i prema vašem iskustvu kažite nam sledeće: na prevodu stoji da je datum 20. septembar 1992. godine. Da li je to tačno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pardon, na naslovnoj strani je mart 1992. godine. Možda pogledam na kraju kod potpisa "Milutin Kukanjac" ... Oprostite, ja ne vidim. Hoćete li ponoviti datum, ja ne vidim?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možda se samo radi o greški u prevodu. Da li kod vas stoji, na vrhu pisma, datum gde se kaže da je to mart, 20. mart?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne stoji. Nemam taj podatak. Imam 19. mart, dole pod "C".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Ja mislim da vi sada gledatete zaključke o proceni stanja. Molim vas da pre toga pogledate propratno pismo koji ide uz taj dokument. To sada možete da vidite na ekranu pred vama. Sudski poslužitelj će da vam pomogne. Molim sudskog poslužitelja da original ovog dokumenta stavi pred svedoka da bi bilo lakše.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, datum je 20. mart 1992. godine, od Komande Druge vojne oblasti, naslovljeno je Generalštabu oružanih snaga SFRJ na ličnost načelnika Generalštaba. Dokument je potpisao komandant Druge vojne oblasti general-pukovnik Milutin Kukanjac.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ste vi upoznati sa potpisom generala Kukanjca?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, više sam ga puta, na stotine puta sam ga imao prilike videti i čak sam bio prisutan kad je potpisivao neke dokumente i za mene.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Mogu li da vas zamolim da pročitate poslednju rečenicu u tom pismu, odmah iznad potpisa?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** “Molimo da nam se nakon korišćenja ova dokumenta vrate. Iz sasvim opravdanih razloga predlažemo da se sa ovim dokumentima zaista upozna najuži krug ljudi. Komandant, Milutin Kukanjac.”

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** To pismo se odnosi na zaključke o proceni stanja. Sad bih želeo da se osvrnemo na te zaključke i zamoliću vas da pogledate prvu stranu tog dokumenta o proceni stanja i da nam kažete koji datum tu stoji?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Na prvoj strani zaključka stoji 19. mart 1992. godine, pod tačkom “C”, ako to mislite, gospodine?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da. A sada bih želeo da pogledamo tačku F koja se sada nalazi na ekranu ispred Vas, a imate pred vama i pisani dokument. Molim vas da prvo pogledate na ekran ispred vas. Sad ću da vas zamolim da pročitate tačku F i da nam objasnite u čemu je njen značaj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tačka F: “Jugoslovenska narodna armija je podelila 51.900 komada naoružanja (75 posto), Srpska demokratska stranka 17.298 komada naoružanja.”

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li na osnovu ovog dokumenta da nam kažete odakle je moglo da dođe to naoružanje?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovo što je podijelila Jugoslovenska narodna armija. Došlo je iz skladišta pojedinih pozadinskih baza iz viška naoružanja u korpusima, koje je dobiveno izvlačenjem jedinica Jugoslovenske narodne armije iz Hrvatske i Slovenije, a Srpska demokratska stranka je, upravo, dobivala ovo oružje i od JNA i od transporta koji su dolazili iz Hrvatske i Slovenije ... Mimo logističkih baza, zaustavljanju jedinica i korpusa dijeljeni Srpskoj demokratskoj stranci i Teritorijalnoj odbrani, jedinicima ... Njihovim dobrovoljcima.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sledeći deo na koji bih želeo da se osvrnemo je deo odmah ispod toga gde stoji "neka iskustva", je li vidite? Molim vas da preskočite prvi pasus u tom delu i dam nam pročitajte drugi i treći pasus.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Pojedini rukovodioci Srpske demokratske stranke na svim nivoima, raznim kanalima traži oružje od Jugoslovenske narodne armije i Ministarstva narodne odbrane Srbije i na taj način se bore za prevlast, što stvara podele i nezadovoljstvo kod naroda".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Molim vas da nastavite da čitate sledeći pasus.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Pojedini čelnici Srpske demokratske stranke zagovaraju distanciranje od Jugoslovenske narodne armije i stvaranje neke druge vojske što može imati negativne posledice za Jugoslovensku narodnu armiju, posebno na planu popune jedinica sa ljudstvom".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sledeći deo na koji bih želeo da se osvrnemo i da čujemo vaš komentar se nalazi pod tačkom 6. Sada je trenutno to prikazano na ekranu ispred vas. Zamolio bih vas da pogledamo treći pasus odozgo, gde počinje "za Teritorijalnu odbranu". To je i na ekranu ispred vas, gospodine Selak, ukoliko vam je tako lakše.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, da. "Za Teritorijalnu odbranu 78.400 cijevi, naoružanja i 1.500 tona municije".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li to, bar u tom slučaju označava broj naoružanja koji je bio podeljen jedinicama Teritorijalne odbrane.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, to je za Teritorijalnu odbranu, ali je to dijeljeno i narodu po zgradama, po ulicama, po selima. Označavane su kuće noću sa crnim flomasterima ... Da je srpska kuća i tako je dijeljeno to naoružanje. To sam vidio lično u Derventi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada ću da vas zamolim da nam ukratko prepričate ostatak dokumenta. Da li bi bilo ispravno da se kaže da se u preostalom delu dokumenta opisuju druge lokacije gde je deljeno oružje, kako Teritorijalnoj odbrani, tako i civilima, na ovaj način koji ste vi upravo opisali?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tu komandant oblasti tačno daje lokacije i količine naoružanja, municije, koje je davano jedinicama Teritorijalne odbrane u tim mjestima i naredio je on, odnosno predlaže da se deo rezervi

iz skladišta municije pozadinske baze Ševalrije, kod Doboja, izmjesti u Loznicu, Srbija.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, sada bih želeo da se osvrnemo na sledeći dokument koji se nalazi pod tabulatorom 6, dokazni predmet Tužilaštva broj 464. Sada će sudski poslužitelj da uzme stari dokument i da postavi novi. Molim vas da prvo pogledate potpis na ovom dokumentu. Da li prepoznajete taj potpis?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, poznajem potpis pukovnika Bogdana Subotića. Mi smo dugogodišnji drugovi. Zajedno smo radili u Vojnoj akademiji u Banja Luci, 17 godina.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li, ukratko, da nam kažete u čemu se sastoji ovaj dokument? Kakav je njegov sadržaj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Sadržaj ovog dokumenta je taj da ministar odbrane Vojske Republike Srpske traži od komande Druge vojne oblasti u Sarajevu ... Zahtjeva za kadrovsku popunu sa aktivnim vojnim licima za republički štab Teritorijalne odbrane i gradski štab Teritorijalne odbrane Sarajevo i za regiju Doboju.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Koji je datum na dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Na dokumentu je datum 27. april 1992. godine.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Mogu li da vas zamolim da pročitate prvu rečenicu u tom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Na osnovu neophodnih potreba za popunom najosnovnijih kadrova Srpske Republike Bosne i Hercegovine, a u skladu sa postignutim dogovorom i obećanjem iz Beograda, molimo vas da nam u što kraćem roku pomognete u popuni slijedećih starješina". Tu je navedeno koje specijalnosti se traže, a za nekol'ko konkretna imena i prezimena i činovi ljudi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine vi ste bili Musliman, komandant u JNA kada je sastavljen ovaj dokument. Mene interesuje da li ste bili upoznati da je postojao taj dogovor i obećanje iz Beograda koje se ticalo Teritorijalne odbrane, koje su se nalazile u vašoj zoni odgovornosti?



**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Do mene takve informacije nikad nisu dolazile, jer sam ... Nisam pozivan na takve sastanke upravo iz tih ... Što sam bio nepodoban za tu politiku koja se vodila između Beograda i srpske republike, odnosno Ministarstvo odbrane Vojske Republike Srpske.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, a zašto ste vi smatrani nepodobnim?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Kao Bošnjak, odnosno Musliman, vjerovatno su sumnjali da ne bi trebao da čujem, jer se ovo naoružavanje jedinica Teritorijalne odbrane, dobrovoljačkih jedinica odnosilo samo na srpski narod, a ne na bošnjački i hrvatski.

**TUŽILAC GRUM:** Hvala, završili smo sa tim dokumentom. Časni Sude, sledeća serija od devet dokumenata se odnosi na istu temu, a tu se radi o naoružanju koje su dobile razne jedinice TO u Bosni i Hercegovini. Sada, da bismo uštedeli na vremenu, mi smo zamolili ovog svedoka da pripremi jednu kratku tabelu koja je sada prikazana pod tabulatorom 7 dokaznog predmeta Tužilaštva broj 464. Ja ću to sada da pokažem svedoku i uz vašu dozvolu ćemo kratko da se osvrnemo na svaki dokument i da zamolimo svedoka da da svoj komentar, ili, ukoliko želite, možemo detaljnije da obradimo svaki dokument.

**SUDIJA MEJ:** Ne, da bismo uštedeli na vremenu. Ono šta ste prvo predložili je bilo sasvim prikladno.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, sad ću da vas zamolim da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 7. To je tabela gde je ukratko opisano devet dokumenata. Prepoznajete li tu tabelu, gospodine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Je li to tabela koju ste vi priremili zajedno sa saradnicima Tužilaštva, tokom ove nedelje?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da i svaku sam stranicu potpisao lično.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ste vi proverili tačnost svih komentara koji su dati u odnosu na svaki od ovih dokumenata, na vašem jeziku?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, svaki sam provjerio i učestvovao u ... Da i dao sam komentar za svaki dokument pojedinačno.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sad ću da vas zamolim da ukratko date komentar na neke od tih dokumenata. Neka ta tabela stoji pored vas za slučaj da vam je potrebno. Molim da se sad svedoku pokaže dokument pod tabulatorom 8 dokaznog predmeta Tužilaštva broj 464. Imajući u vidu neke od vaših komentara u vezi ovog dokumenta, mogu li samo da vam skrenem pažnju na broj 2. To je jedan spisak imena. Da li možete da nam kažete koja je svrha ovog spiska od 10 ljudi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Svrha spiska od 10 ljudi je ta što su ovi ljudi učesnici Narodnooslobodilačkog rata, iz Drugog svjetskog rata, gdje predsjednik Gradskog odbora Saveza udruženja boraca Narodnooslobodilačkog rata traži da se ovim ljudima izda lično naoružanje.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li da nam kažete koja je nacionalnost ovih ljudi, sudeći po njihovom imenu? Da li to možete da nam kažete?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Prema imenima ovo su, po meni, sve Srbi, osim na rednom broju 5, Avdić Faik, to je Musliman, Bošnjak.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih vas zamolio da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 9. Ovo je niz od tri uzajamno povezana dokumenta. Jedan je datiran 30. decembra 1991. godine, drugi 3. januara 1992. godine, a treći 8. januara 1992. godine. Prvo pogledajte dokument od 13. decembra i recite nam ukratko o čemu se radi u tom dokumentu

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovdje komandant Teritorijalne odbrane Bosanski Petrovac zahtjeva, ne moli, nego zahtjeva za izuzimanje nedostajećih materijalno-tehničkih sredstava za Teritorijalnu odbranu u Bosanskom Petrovcu i tu je navedeno tačno pešadijsko naoružanje i druga oprema ... Petnaest stavki.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sad bih vam skrenuo pažnju na stavku 15. To je zahtev za kompletne odeće za vojnike, a broj koji se traži je 1.200. Pošto vi imate iskustva kao komandant pozadinske baze, da li možete da nam rastumačite šta to znači 1.200 kompleta odeće za vojnike u poređenju sa ovim stavkama koje su ranije navedene u spisku pod stavkama 1 do 14. Na osnovu vašeg iskustva, možete li da izvučete neke zaključke u vezi broja oružja koje se traži, kao i sa brojem odeće?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Prosječno brojno stanje jedinica Teritorijalne odbrane, ovisno o veličini općine se kretalo od 400 do 500 ljudi, pa i

nešto više, kažem, ovisno o općini. U Bosanskom Petrovcu oni su imali već mobilisanih 540 ljudi, što stoji i u ovom dokumentu, a sad traže još komplete za 1.200. To znači za oko 1.700 ljudi da bi brojala jedinica Teritorijalne odbrane Bosanski Petrovac. Znači da je izvršena mobilizacija celokupnog stanovništva, vojno sposobnih muškaraca za Teritorijalnu odbranu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li možete na osnovu toga da zaključite da li su ti ljudi, za koje se traže uniforme, da li su oni ranije bili uključeni u ovaj zahtev? Da li su oni prethodno bili naoružani?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nisu ranije bili naoružani. Ovo je samo dio naoružanja. radi se o malim količinama raznih vrsta pištolja, pušaka i tako dalje, za neko'ko stotina ljudi. Međutim, oružje su oni imali već ranije, jer su se tu izvlačile, tu je i pozadinska petsto trideseta, a preko te teritorije su se izvlačile jedinice JNA iz Hrvatske i Slovenije, pa su i na taj način jedinice Teritorijalne odbrane uzimale oružje i naoružavale se.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Mogu li sada da vas zamolim da pogledate dokument od 3. januara 1992. godine. Možete li da nam kažete ko je napisao ovaj dokument?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovaj dokument je napisao komandant petsto tridesete pozadinske baze u Bosanskom Petrovcu, pukovnik Milan Škondrić. Lično ga poznajem i od mene je primio dužnost u julu 1992. godine, u Banja Luci.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Zamolio bih Vas da pogledate i da pročitate drugi pasus ovog dokumenta koji počinje rečima: "Posle procene političko-bezbedosne situacije..."

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Procjenom političko-bezbednosne situacije u širem okruženju, u zoni odgovornosti 530. pozadinske baze, te sagledavajući zadatke koje imaju novoformirane jedinice opštinskog štaba Teritorijalne odbrane Bosanski Petrovac došli smo da zaključka da su isti u funkciji kontrole teritorije upravnih i rokadnih komunikacija zaštite objekata od posebnog značaja i sadejstva jedinicama Jugoslovenske narodne armije u eventualnom izvođenju borbenih dejstava na ovim prostorima."

**SUDIJA KVON:** Gospodine Grum, možete li da nam potvrdite da li imamo prevod ovog dokumenta?

**TUŽILAC GRUM:** Da li ga vi imate?

**SUDIJA KVON:** Mislim da ga nemamo. Taj dokument koji je potpisao general Škondrić.

**TUŽILAC GRUM:** Možda mogu da vam dam broj ERN broj da bismo na taj način mogli da potvrdimo da li ga imate. To je ERN 03000471. Da li ga imate?

**SUDIJA KVON:** To je prvi dokument, u tome je bila greška.

**TUŽILAC GRUM:** Oni su poređani po registracijskom broju, a ne po datumu.

**SUDIJA KVON:** Našao sam.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, obračavam vam pažnju na prvu rečenicu koju ste pročitali "eventualnih borbenih dejstava u ovoj oblasti", da li ste kao komandant JNA u to vreme znali za neka planirana borbeno dejstva u januaru 1992. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U januaru 1992. godine u zoni odgovornosti 530. pozadinske baze nije bilo borbenih dejstava, nikakvih. Bosanski Petrovac, pozadinska baza je pokrivala teritoriju do Ključa prema Drvaru i na, u tom dijelu Bosne i Hercegovine i tada nije bilo borbenih dejstava.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, sad bih vam skrenuo pažnju na dokument od 8. januara 1992. godine. Moje pitanje je da li možete da kažete da li je JNA odobrila ovaj zahtev?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Odobrio je zastupnik načelnika Tehničke službe pukovnik Gradimir Petrović koji je došao upravo iz Pete vojne oblasti, iz Zagreba, gdje je bio načelnik Tehničke službe i njega sam poznavao. Na žalost, poginuo je u Sarajevu, neposredno iza ovih dejstava.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, sad bih vas zamolio da pogledate jedan drugi dokazni predmet, tabulator 10, dokaznog predmeta Tužilaštva broj 464. Da li možemo da čujemo vaše komentare na tabelu ... U stvari već imamo vaše komentare na tabelu koja je pod tabulatorom 7. Moje

pitanje je, ako pročitate naslov ... Pročitajte nam zaglavlje ovog dokumenta koji je pred vama.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** “Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Skupština srpske opštine Bosanska Krupa”, Izvršni odbor šalje dopis vojnoj pošti 1754 Bosanski Pertovac. To je, u stvari, 530. pozadinska baza Bosanski Petrovac, ali oni se služe šifrovanim nazivom “vojna pošta” koja ima i zahtjeva za naoružanje Teritorijalne odbrane.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, da li bi bilo u redu da se zaključí iz ovog dokumenta, da su ljudi koji ovo traže, traže to u ime srpske opštine Bosanska Krupa i tu u direktnoj komunikaciji sa JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sad vas molim da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator broj 11. To je još jedan dopis iz JNA, datiran 23. aprila 1992. godine. Molim vas da pročitate prvi red prvog pasusa.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** “Srpska opština Bosanska Krupa obratila se komandi 530. pozadinske baze i 10. korpusu za pomoć u formiranju jedinica Teritorijalne odbrane i nji’ovo obezbjeđenje intendantskim i tehničkim materijalnim sredstvima”, u zagradi stoji “prvenstveno naoružanje, municija”.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li je to naređenje ili neki dokument iz JNA kojim se priznaje srpska opština Bosanska Krupa?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, on i ovde i citira: “Imajući u vidu naređenje saveznog sekretara za narodnu odbranu, strogo poverljivo broj 359-1 od 21. februara 1992. godine kao i trenutnu političku situaciju na teritoriji ove opštine, mišljenja smo da im treba odobriti određena materijalna sredstva koja bi izdala 530. pozadinska baza”. U potpisu je komandant, pomoćnik komandanta za Pozadinu drugog, 10. korpusa, Boris Gruja.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, upravo ste pročitali nešto iz drugog pasusa i naznačili ste da je to strogo poverljivo obezbeđenje 359-1 od 21. februara 1992. godine. U kontekstu ovog pisma čini se da je ovo naređenje vezano za pozadinske stvari. Vi kao komandant pozadinske baze u to vreme, da li ste videli ikad ovo naređenje, strogo poverljivo broj 359-1?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja se ne mogu sjetiti decidno ovog broja dokumenta, jer masa dokumenata je prošla kroz moje ruke, ali znam da je

postojalo i da se na njega pozivalo u komunikacijama sa jedinicama u zoni moje odgovornosti.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Milošević.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Evo, ovakvo pitanje ... Mi nemamo tekstove naređenja, prema tome, to je potpuno iskrivljeno da se stavlja u kontekst veze sa ovim pismom. Da bi se pitanje postavilo i dobilo objašnjenje moralo bi se imati to naređenje.

**SUDIJA MEJ:** Svedok je rekao da se ne seća nikakvog takvog dokumenta i odgovorio je u tom smislu, tako da nema nikakve dokazne vrednosti u njegovom odgovoru, ali zato imamo dokument, koliko god da on vredi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih hteo da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 14, izvinite, 13. Hteo bih samo da vas pitam da li je ovo još jedno pozivanje na vojnu prepisku JNA sa srpskom opštinom Bosanska Krupa?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Ne. Bosanski Petrovac je ovo, vojna pošta Bosanski Petrovac, a traži za Bosanski Novi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Mogu li samo, izvinjavam se, Časni sude, pogrešno sam rekao, svedok gleda tabulator 12, a ne 13. Da li se ovaj dokument, takođe, poziva na strogo poverljivo naređenje 359-1?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se i tu govori o strogo poverljivom naređenju od 30. decembra 1991. godine broj 2268-1?

**SUDIJA MEJ:** Koji je to tabulator?

**TUŽILAC GRUM:** 12, ovo je poslednji red tačno iznad potpisa generala Kukanjca.

**SVEDOK SELAK:** Da pročitam?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Ne, samo vas pitam da li se i ovde autor poziva na jedno drugo strogo poverljivo naređenje 2268-1?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Od 30. decembra 1991. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da i u potpisu je komandant general-pukovnik Milutin Kukanjac. Lično potpisao.

**SUDIJA ROBINSON- PITANJE:** Gospodine Grum, primetio sam da ovde piše: "Iz viška 10. korpusa i raspoloživih rezervi izdati oružje" i tako dalje ... Ja bih hteo da pitam u kojim okolnostima se mogu pojaviti neki viškovi u jedinici 10. korpusa, ako može svedok da nam to objasni pošto se ovde govori o viškovima, jer ovde se radilo o prilično normalnim okolnostima.

**TUŽILAC GRUM - PITANJE:** Da li možete da ogovorite na pitanje sudije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, časni Sude, mogu odgovoriti na ovo pitanje. Upravo sam prethodno rekao da izvlačenje jedinica i materijalnih sredstava iz Hrvatske i Slovenije, da je dobar dio jedinica prolazio preko ovih prostora i jedinice korpusa su uzimale za sebe određena materijalna sredstva, posebno naoružanje i municiju. Međutim, svaka jedinica ima po formaciji dozvoljeni broj sredstava i da je ne bi stvarao balast u pokretima jedinica, to su bili viškovi koji su dati za Teritorijalnu odbranu, a ovo preostalo je dato iz pozadinske baze.

**SUDIJA ROBINSON:** Hvala.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Časni Sude, mogu li samo da ukažem, radi zapisnika, da je strogo poverljivo naređenje 2268-1 pomenuto u tabulatoru 12, kao i tabulatoru 15. To je uvedeno u dokazni predmet u izvođenju dokaza Tužilaštva kao dokazni predmet broj 387, tabulator 20. Sada bih zamolio da se svedoku pokaže tabulator 13 istog dokaznog predmeta Tužilaštva broj 464 i kada bih mogao da vas zamolim, gospodine Selak, da obratite pažnju na pečat. Da li prepoznajete pečat na ovom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ovo je pečat opštinskog štaba Teritorijalne odbrane Bosanski Novi.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se ovde govori o izdavanju raznih sredstava uključujući i vojno naoružanje Skupštini opštine Bosanski Novi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine, ovi dokumenti koje smo videli, koje je izdala JNA, a odnose se na razne opštine i o njima se govori kao o srpskim opštinama u početku 1992. godine. Da li to vama govori nešto o raspoloženju JNA u to vreme?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, to mi, to govori o raspoloženju i odnosu i ponašanju Jugoslovenske narodne armije prema naoružavanju jedinica Teritorijalne odbrane. Naoružanje i druga oprema davana je srpskim opštinama Teritorijalne odbrane. Ja sam lično imao i zbog toga problema, oko nekih jedinica, sa generalom Uzelcem, a kasnije i sa generalom Talićem, ali sa Uzelcem više čak je bilo, pošto mi nije bio nadređen bilo je i verbalnih sukoba oko toga.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej (May)?

**SUDIJA MEJ:** Izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ovo pitanje je sasvim neprikladno vezivati za tabulator 13 zato što u dokumentu u tabulatoru 13 ... Se odnosi na Socijalističku Republiku Bosnu i Hercegovinu, Skupštinu opštine Bosanski Novi, a ne na Srpsku Republiku Bosnu i Hercegovinu i srpsku opštinu Bosanski Novi.

**SUDIJA MEJ:** Vi možete o tome da postavljate pitanja kada dođe na vas red, ali nemojte, molim vas, da prekidate svedočenje.

**TUŽILAC GRUM:** Radi zapisnika, ovo se odnosilo na tabulator 10, 11 i 12.

**SUDIJA MEJ:** Ovo nije prigovor. To je nešto što vi želite da objasnite u vezi dokumenta. To je vaša tvrdnja. Možete o tome da ispitujete svedoka, imaćete svoju šansu, kao i uvek. Vi to znate

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet, tabulator 14, dokazni predmet Tužilaštva broj 464. Ako mogu, zapravo, da zamolim da se pokažu istovremeno dokumenti 14 i 15, pošto su uzajamno povezani. Gospodine, da li su ova dva dokumenta zahtevi za naoružanjem iz opštine Bihać?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.



**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Kakav je bio nacionalni sastav Bihaća?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nacionalni sastav opštine Bihać je bio većinski bošnjački.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Pošto ste pročitali ove dokumente, da li vama oni govore da se zahtevi za naoružanjem opštine Bihać drukčije tretiraju nego zahtevi onih srpskih opština koje smo ranije pomenuli:

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo to potvrđuje moju izjavu, prethodnu, jer ovde komanda vojne oblasti, odnosno zastupnik načelnika Tehičke službe, pukovnik Petrović, prosleđuje zahtjev za dodjelu naoružanja opštini Bihać, Saveznom sekretirajatu za narodnu odbranu, Tehnička uprava u Beogradu i poziva se na naređenje načelnika Generalštaba oružanih snaga SFRJ broj, malopre smo ga čuli, 2268, od 30. decembra 1991. godine

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sad vas molim da pogledate tabulator 16 dokaznog predmeta Tužilaštva broj 464. Da li prepoznajete potpis na ovom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, potpis general-pukovnika Milutina Kukanjca, komandanta Druge vojne oblasti.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li da nam rezimirate sadržaj ovog dokumenta, molim vas?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ovdje što je malo čudno, neuobičajeno da komandant vojne oblasti naređuje komandi lakog divizionu protivvazdušne odbrane, dakle, direktno on mu naređuje da zbog neke trenutne situacije u gradu Sarajevu, štabu Teritorijalne odbrane Novo Sarajevo u kojem živi većinsko srpsko stanovništvo, da se izda, izdaju puške, poluatomatske 7,62 milimetara, 250 komada. Ovaj dokument kazuje da je komandant oblasti direktno se spustio na nivo divizionu i da vodi brigu o naoružavanju štabova Teritorijalne odbrane gdje je većinsko srpsko stanovništvo. Nelogično, ali tako je bilo.

**TUŽILAC GRUM:** Časni sude, radi uštede vremena neću obrađivati dva dokazna predmeta koja sam nameravo da vam pokažem. Oni su obrađeni delimično u *Predmetu Brđanin i Talić*. Sada se nalaze među dokaznim predmetima Tužilaštva broj 463, tabulator 35 i dokaznim predmetom Tužilaštva broj 463, tabulator 36. To su dokumenti koji potvrđuju ono što je upravo govorio svedok poslednja dva minuta. Oni su u *Predmetu Brđanin i*

*Talić* obrađeni preko svedoka DB-117. I sad bih zamolio svedoka da pogleda tabulator 19, dokaznog predmeta 464.

**SUDIJA KVON:** Izvinite, gospodine Grum, ja sam sada shvatio da ste se pozvali na tabulator 20 dokaznog predmeta Tužilaštva broj 387 i da to nije tačno. Molim da to proverite kasnije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Hvala, časni sude. Svedoče, pogledajte ovaj tabulator 19, dokaznog predmeta Tužilaštva 464 ... U stvari, obratite pažnju na ove pasuse koji imaju brojeve. Posle povlačenja JNA iz Bosne, da li su neki pripadnici ostali na toj teritoriji i kao pripadnici Vojske Republike Srpske? Neki oficiri, možda?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Neki od oficira koji su ostali na toj teritoriji, da li su oni bili Srbi ili Crnogorci?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Bili su Srbi i Crnogorci.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ovaj dokument u tačkama 1, 2 i 3 opisuje uslove pod kojima oficir Srbin ili Crnogorac, ranije oficir JNA, a trenutno oficir Vojske Republike Srpske može da kasnije napusti Bosnu i ponovo uđe u službu JNA, na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ovde se upravo objašnjava da se zabranjuje izlazak bez odobrenja i saglasnosti i da će se, čak, preduzeti odgovarajuće disciplinske mjere prema tim koji bi samovoljno napustili jedinice Vojske Republike Srpske.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se u ovom dokumentu kaže koje disciplinske mere će da se preduzmu protiv takvih ljudi? Koja vojska?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Disciplinske mjere će preduzeti i u Saveznoj Republici Jugoslaviji i u Srpskoj Republici i u JNA kao takvoj.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sad bih hteo da vam skrenem pažnju na jedan dokazni predmet koji uveden kroz vas u *Predmetu Brđanin-Talić*, tabulator 2, dokaznog predmeta Tužilaštva broj 463. To je iz vaše sopstvene radne sveske. Hteo bih da vas pitam nekoliko pitanja o toj svesci i o tome kako ste u njoj pravili zapise. Prvo pitanje, da li imate original te sveske?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, imam ga u tašni.

**TUŽILAC GRUM:** Uz dozvolu Suda, zamolio bih da ovaj svedok koristi original svoje sveske.

**SUDIJA MEJ:** U redu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Dok vadite svoju svesku, hteo sam da vas pitam da li ste vi imali obavezu kao komandant pozadinske baze da vodite ovakav radni dnevnik i da u njoj beležite svoje aktivnosti?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, svaki starješina Jugoslovenske narodne armije imao je obavezu da u službenom kontaktu mora imati kod sebe službenu radnu bilježnicu. Bila su dva formata. Ovaj koji ja držim u ruci i jedan manji džepni format. Sveska se zavodila u djelotvorni protokol i imala je svoj broj i to je zvanični dokument u rukovođenju komandovanja jedinicama.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Ovi zapisi koji ste vi napravili u svojoj ličnoj svesci, da li ste ih pravili istovremeno sa sastancima, događajima i drugim stvarima koje su opisane u vašoj svesci?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo sam vodio sve po datumima, ovdje. Prethodna sveska je ostala kod pukovnika Škondrića koji je od mene primio dužnost 10. jula, a ovu sam ponio sa sobom sa prvim datumom 19. decembar 1991. godine i u njoj sam vodio prve sastanke sa mojim potčinjenima starešinama, jedinicama, pretpostavljenima i na drugim sastancima, službenim.

**SUDIJA KVON:** Gospodine Grum, možete li ponovo da nam date broj dokaznog predmeta Tužilaštva?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Časni Sude, prošle nedelje smo vam dostavili primerke ovoga, zapravo, dostavili smo ih jutros i to se nalazi pod tabulatorom 32 ovog velikog svežnja dokumenata. Gospodine Selak, zamolio bih vas da pogledate šta ste uneli u vaš dnevnik 4. maja 1992. godine, a za Pretresno veće bih naveo da je ERN broj na vrhu ovog dokumenta 01104766, prema tome, ukoliko pogledate stranu sa poslednja tri broja 766 videćete da je to uneto 4. maja 1992. godine. Gospodine Selak, da li ste vi 4. maja otišli na sastanak gde se diskutovalo o odluci koja se ticala finansijskih pitanja?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ovdje sam ja informisao strešine komande baze po naređenjima koja sam dobio od mog pretpostavljenog i pored

ostalog sam ih informisao da računski centar, vojni računski centar prelazi u Savezni sekretarijat za narodnu odbranu Prve vojne oblasti u Beogradu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** O čemu se još diskutovalo na tom sastanku?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U tom, na tom sastanku ja sam informisao moje starešine i upoznao ih sa zadacima o stanju pozadinskog obezbjeđenja, o zastoju veza prema komandi Druge vojne oblasti, o tome da je komanda Petog korpusa od 15.maja 1992. godine u Banja Luci. Da napomenem da je do tada bila u Kazneno-popravni ... U zgradi Kazneno-popravnog doma Stara Gradiška u Hrvatskoj i da predstoji boravak Saveznog sekretara za narodnu odbranu u jedinicama Banja Luke, u Petom korpusu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Tog istog dana ... Oprostite, sada bih želeo da se osvrnemo na ono što ste uneli u vaš dnevnik 4. juna 1992.godine. Za Pretresno veće ERN broj je 011044801, pa sve do strane koja ima poslednja četiri broja 4804, to su strane na engleskom jeziku. Gospodine, 4. juna 1992. godine da li ste bili na sastanku gde je general Đukuć govorio o tome ko bi bio zadužen za isplatu plata oficira Vojske Republike Srpske?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, u diskusiji, odnosno u izlaganju generala Đukića, pomoćnika za Pozadinu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, pored ostalog je rekao, a ja tačno pre, ovaj, prepisao: "Finansiranje, da će savezna Vlada finansirati ovu vojsku (misli se na vojsku Republike Srpske, jasno) sa brojnim stanjem 19. maja 1992. godine koje je bilo na njenom računu. Vlada Srpske Republike Bosne i Hercegovine donijela odluku o finansiranju vojnih obveznika preko tog broja koje je bilo do 19.maja".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Ko je trebao da snosi finansijsku odgovornost za isplatu sredstava koja su bila neophodna za vojne obveznike u Vojski Republike Srpske?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Za vojne obveznike Republike Srpske sa brojnim stanjem 19. maja, to je bilo savezna Vlada, a preko tog broja, ovaj, Vlada Republike Srpske, znači preko brojnog stanja od 19. maja snosi i tu je bilo problema upravo zbog visine plata aktivnih i rezervnih starješina, jer je bila plata, daleko veća plata aktivnih straješina JNA od rezervnih koji su došli nakon ovog datuma i tu je bilo nezadovoljstvo. O tome se raspravljalo na sastancima u komandama. Bilo je političkih problema ...

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Grum, molim vas, recite mi sledeće: gde možemo da nađemo u našim dokumentima to što je izjavio Đukić? Ja imam stranu 4810 gde se vidi da je Đukić nešto rekao i bilo bi korisno ukoliko biste nam pomogli da to nađemo.

**TUŽILAC GRUM:** Ja mislim da je to na strani 4803 i, časni Sude, možda bismo tokom pauze mogli da vam dostavimo novu kopiju gde će sve to da bude podvučeno.

**SUDIJA MEJ:** Da, to bilo zgodno.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** U našem primerku ovde, časni Sude, pri dnu strane 4803 stoji "general Đukić" i ono što je on rekao. Gospodine Selak, tokom vašeg svedočenja ovde, da li vi čitate od reči do reči ono što je zapisano u vašoj beležnici, ili vi samo koristite vašu beležnicu da biste se podsetili na ono što je rekao gospodin Đukić na tom sastanku?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja želim da pročitam decidno kako sam napisao sa sastanka, a nastojao sam da pišem da stignem sve zapisati, dakle siže. Molim da pročitam decidno. "Finansiranje: pa savezna vlada će financirati ovu vojsku sa brojnim stanjem 19. maja 1992. godine koje je bilo na njenom računu. Vlada Srpske Republike Bosne i Hercegovine donijela odluku o finansiranju vojnih obveznika ...

**TUŽILAC GRUM:** Časni Sude, taj deo ovoga što je sada rekao svedok se nalazi na strani koja je označena sa poslednja četiri broja 4804.

**SUDIJA MEJ:** Da, našao sam to.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, vi ste bili komandant i posle toga, kada se JNA formalno povukla iz Bosne, zar ne?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se u nekom trenutku pripadnici vaše komande morali da putuju u Beograd posle 19. maja da bi tamo podigli svoje plate?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ja sam slao načelnika moje finansijske službe u Beograd da preuzme platu za starešine i građanska lica zaposlena u pozadinskoj bazi za mesečna primanja. Smiješne plate.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A taj postupak podizanja plata, da li je on bio na snazi sve dok ste se vi nalazili u službi, dok niste napustili službu Vojske Republike Srpske?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, a i kasnije, jer smo i penzije primali iz Beograda, oficiri su primali i penzije iz Beograda i plate su primane redovno, ceo rat. Ja sam kontaktirao sa mojim kolegama u Banja Luci, oficirima koji su bili na službi, da su normalno primali plate i to je bio spor između aktivnih oficira zbog razlike u platama, velike.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, vi ste upravo spomenuli plate za civile koji su radili kod vas u komandi i kako su te plate, takođe, dobijane iz Beograda. Da bi smo to pojasnili, recite mi sledeće, molim vas: civilne osobe koje su radile kod vas u komandi, da li su sve one bile plaćene iz Beograda?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Svi zaposleni u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, a kasnije u Vojski Republike Srpske koji su bili na platnom spisku do 19. maja 1992. godine ostali su i dalje na platnom spisku Sekretarijata za narodnu odbranu u Beogradu. Ja sam imao dosta građanskih lica, mehaničari, koji su radili po skladištima u komandi i tako dalje. Bilo je jako puno građanskih lica koja su normalno primala plate kao i ranije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da bi malo bolje shvatili veličinu ovog celog sistema za isplatu, šta bi se desilo kad sva sredstva koja ste dobijali iz Beograda, kako za vojno osoblje, tako i za građanska lica, šta bi se desilo kada bi prestala da dotiču ta sredstva?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pa, ljudi ne bi imali od čega živjeti, išli bi na narodnu kuhinju, dobivali bi, vjerovatno, kruh, brašno i ovo za preživljavanje. Ali nije pitanje samo plata, gospodine, pitanje je i naoružanja i municije i ostale potrebe za borbu jedinicama, za gorivo, tenkove, avione. Bio bi kompletan prekid logističkog obezbjeđenja, a bez logistike nema ni armije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li biste mogli da nastavite da vodite vašu komandu bez podrške koju ste dobijali iz Beograda, posle zvaničnog povlačenja JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ni ja, ni bilo ko ne bi to mog'o ne živi se samo od zraka.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih želeo da se osvrnemo na jedan dokument koji je već bio uvršten u dokazni materijal, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj 427, tabulator 50. Mi smo već podelili stranama u sudnici primerke tog dokumenta. Ja ću sada da zamolim svedoka da pogleda onaj deo dokumenta na engleskom koji ima ERN broj 01905597, ili strana 24. Ja ću sad da vam pročitam pasus na engleskom ovog dokumenta, gde stoji: "Posle otvaranja koridora prema SRJ i obezbeđivanja osnovnih potreba za taj region, došlo je do pozitivnog efekta u ukupnoj borbenoj sposobnosti, pojačanju jedinica za izvođenje daljih zadataka. Tokom te godine, naročito i to uz prekid plata i razdvajanja od jugoslovenske vojske u periodu od maja do kraja avgusta, mi smo imali neke ozbiljne teškoće u dobijanju snabdevanja za borbene i neborbene potrebe". Ovo spominjanje koridora, da li se to odnosi na posavski koridor?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, koridor Banja Luka-Doboj-Brčko-Bijeljina-Sremska Rača na granici sa Srbijom i za Beograd, to je taj koridor, žila kucavica za sve u bosanskoj Krajini, za Prvi, odnosno Peti korpus, ranije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li objasniti Pretresnom veću šta bi se desilo, logistički gledano, da je posavski koridor, ta "žila kucavica", kako ste je vi nazvali, bila prekinuta za jedan duži vremenski period?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja, kao vojnik, iskreno govorim da, ježim se na tu pomisao da sam komandant korpusa ili kao komandant baze, ja ne bi mogao izvršiti svoje zadatke, jedinici ne bi imale goriva, municije, hrane, novac za redovne potrebe, lijekove i sve ostalo. Jedinica bi, dakle, bila odsečena i pitanje bi bilo njenog daljeg opstanka.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Pripremajući se za davanje iskaza, ovde pred Pretresnim većem, da li ste vi pomogli zastupnicima Tužilaštva da pripremite dva dijagrama koja pokazuju kako je pristizala ta logistička podrška, pre 18. maja 1992. godine i posle toga datuma? Sada ću da zamolim da se svedoku da dokument, dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 20, a mene interesuje sledeće: da li je to dijagram koji pokazuje kako je pritala logistička podrška pre 18. maja 1992. godine? Molim da se to, takođe, stavi na grafoskop. Časni Sude, engleska verzija je u sistemu *Sanction*, a verzija na BHS će se naći na grafoskopu tako da bi svedok mogao time da se služi. Molim da se BHS stavi na grafoskop. Gospodine Selak, mogu li da vas zamolim da uzmete taj pokazivač koji se nalazi ispred vas i molim režiiju da sada malo uveća ovaj kadar tako da vidimo dijagram. Gospodine Selak,

mogu li da vas zamolim da ovo uradimo na jedan sistematski način tako da prvo pogledamo ovaj deo, ovaj kvadrat koji se zove "Generalštab JNA".

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ponovite, nisam čuo?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Dakle, BHS verzija se nalazi na grafoskopu ispred vas i ako vi pokažete to tamo, onda ćemo mi da vidimo šta vi to pokazujete. Možemo li da krenemo od ovog pravougaonika gde stoji "Generalštab JNA" i možete li da nam objasnite kako je izgledala ta struktura pre 18. maja 1992. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U Generalštabu Jugoslovenske narodne armije postojala je Pozadinska uprava koja se bavila pozadinskim pitanjima za Jugoslovensku narodnu armiju. Načelnik Pozadinske uprave u to vrijeme je bio general-potpukovnik Vladan Šljivić. Direktna veza od Pozadinske uprave prema komandi Druge vojne oblasti je išla na pomoćnika za Pozadinu, pomoćnika komandanta za Pozadinu, govorim o Drugoj vojnoj oblasti, general-majora Ratka Milićevića. Komanda Druge vojne oblasti, odnosno general-major Ratko Milićević je komandovao i njemu su bile potčinjene sve baze, a bili ih je četiri u to vrijeme na prostoru Bosne i Hercegovine i, evo, ja pokazujem pozadinski bazu u Banja Luci u kojoj sam ja bio komandant. Ja sam imao obavezu i nadležnost da logistički pokrивam, obezbjeđujem sve, cijeo korpus banjalučki, kasnije je to bio Prvi korpus, Drugi korpus kod Bihaća i druge jedinice na teritoriji i zoni odgovornosti pozadinske baze Banja Luka.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, ova linija koja povezuje komandu Petog korpusa sa vašom Pozadinskom upravom 993. rezervne baze, šta, zapravo, ta linija označuje?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ova linija označava nadliježnost da je pozadinska baza logistički obezbjeđuje korpus, da korpus zahtjeve za logističkim obezbjeđenjem šalje pozadinskoj bazi. Pozadinska baza u Banja Luci, ako ne može riješiti sama problem, izvještava komandu Druge vojne oblasti koja može problem riješiti iz drugih baza, a ako to ne može, šalje zahtjev Pozadinskoj upravi Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu u Beogradu koja to rješava na teritoriji Jugoslavije ili iz određenih radnih organizacija koje se bave određenom proizvodnjom za potrebe Jugoslovenske narodne armije.



**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, ova linija koja povezuje vašu pozadinsku bazu sa komandom Druge vojne oblasti, da li to predstavlja kanal putem koga ste vi prenosili, na makro nivou, vaše logističke potrebe koje su se onda dalje prenosile Petom korpusu i drugim jedinicama?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** One su se prenosile drugim jedinicama, a direktni kontakti su bili svakodnevni, korpus-baza, tako da nije imalo potrebe da se miješa u logističko obezbjeđenje, ovaj, komanda armije, komanda vojne oblasti između baze i korpusa. Jedino, kad se ne može riješiti problem, onda se tu miješala komanda Druge vojne oblasti koji su bili nadležni i za Peti korpus i za pozadinsku bazu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih zamolio da se dokazni predmet Tužilaštva 454 pod tabulatorom 21 stavi pred svedoka i na grafoskop, a da se ovaj prethodni dokument ostavi ispred svedoka za slučaj da njemu bude potrebno da ga ponovo pogleda. Gospodine Selak, ovaj sledeći dijagram, da li on predstavlja tok logističke podrške, pošto se JNA zvanično povukla iz Bosne i Hercegovine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada vas neću zamoliti da ponovo opisujete celu strukturu, već samo da Pretresnom veću objasnite kakve su promene nastale posle povlačenja JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Promene posle povlačenja JNA su nastale što je rasformirana komanda Druge vojne oblasti, formirana je Vojska Republike Srpske čiji komandant je bio general-pukovnik Ratko Mladić, a njegov pomoćnik za Pozadinu, general-major Đorđe Đukić. Formiran je Drugi krajiški korpus, ovo govorim u zoni moje odgovornosti logističke i vršili smo logističko obezbjeđenje Vojske Republike Srpske Krajine, prvu i drugu operativnu grupu koja se nalazila još na teritoriji Hrvatske. Dalje, formirane su nove, odnosno baze su promjenile brojeve i dobile su nove, nova mjesta rasporeda, tako da je 27. pozadinska baza, to je bivša sarajevska koja je bila u gradu, idete na Pale, Republika Srpska, gde je bio i Glavni štab Vojske Republike Srpske ... 30. pozadinska baza u Biliću, novoformirana ...

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, da bi smo uštedeli na vremenu moram da vam kažem da će Pretresno veće detaljno da prouči ovaj dijagram, ali sada ću da vas zamolim da prokomentarišete neke konkretne stvari koje nas interesuju. Prva je ta što postoji jedna debela crta između

komande VRS i Generalštaba Vojske Jugoslavije. Možete li da nam kažete nešto o tom odnosu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To je upravo odnos koji je postojao i ranije, znači da je Generalštab Vojske Jugoslavije bio nadležan i prema Vojsci Republike Srpske po mnogim pitanjima rukovođenja i komandovanja i logističkog obezbjeđenja.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A sada bih vas zamolio da pogledamo ovu crtu koja povezuje 14. pozadinsku bazu koja je preimenovana i čiji ste vi komandant bili i liniju koja povezuje to i bazu Tehničke uprave Vojske Jugoslavije, komandanta pukovnika Milisava Brkića. Možete li da nam opišete šta znači ta linija koja, dakle, povezuje vašu bazu i bazu Tehničke uprave VJ? Šta to znači?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ova isprekidana linija znači da je, da su vršeni dnevni neposredni kontakti, lični, između organa Tehničke službe pozadinske baze u Banja Luci i baze Tehničke uprave u Beogradu čiji je upravnik bio pukovnik Milisav Brkić, raniji načelnik Tehničke službe u komandi Druge vojne oblasti u Sarajevu. Mi smo redovno komunicirali telefonom. Ja sam imao i njegov broj telefona i sa njegovim i moji načelnici službi, Tehničke službe, pogonski municijaši iz rezervnih djelova i tako dalje, redovno su kontaktirali da bi se izbjegla, da bi se skratilo vreme oko obezbeđenja raznih tehničkih sredstava, jer administracija sporo ide, sporo putuje, tako da se telefonom riješi: vrtiš, napišeš nalog potčinjenoj jedinici da bi, da izda pojedina sredstva koje mi tražimo, dok dokumenti ovi stignu tako da se dobije na vremenu da jedinica na vrijeme dobije određena, tražena materijalna sredstva.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A sada bih vas zamolio da nam kažete nekoliko stvari o nekim drugim temama. Tokom 1992. godine pa sve do sredine maja 1995. godine, da li ste vi imali priliku da nazovete generala Đukića koji je bio pripadnik Vojske Republike Srpske na Palama?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, general Đukić i ja smo bili drugovi, prijatelji, bili smo zajedno u akademiji. On je dve godine stariji bio u akademiji od mene. Mi smo kontaktirali, on je bio na Palama, pomoćnik komandanta Vojske Republike Srpske za Pozadinu, dakle, bio mi je ...

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, ono što mene interesuje i zamoliću vas da se na to usredsredite je da li je postojalo išta neobično u

vezi sa telefonskim brojem gde ste obično kontaktirali generala Đukića na Palama, u Bosni. Da li je bilo nešto neobično vezano za taj broj? Kažite nam o čemu se radi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, general Đukić je imao pozivni broj 011. To je mene iznenadilo u prvi momenat kada sam to saznao i taj broj imam zapisan u mom rokovniku, malom, otkud beogradski broj. 011 je Beograd. Otkud na Palama 011 kod generala Đukića, a to je imao i kasnije i general Ratko Mladić.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A sada bih želeo da se osvrnemo na generala Ratka Mladić. Da li ste vi u aprilu ili početkom maja 1995. godine imali priliku da stupite u kontakt sa njim, vezano za jednu privatnu stvar. Ne morate sad da nam kažete o kakvoj se privatnoj stvari radi.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, tražio sam ...

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li je bilo išta neobično vezano za njegov telefonski broj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Isto je počinjao sa 011. To je beogradski broj, beogradski pozivni broj.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih želeo da analiziramo konvoje za Beograd. Posle povlačenja JNA, ali pre nego što ste vi napustili vaš položaj, da li ste vi bili upoznati sa tim da su konvoji putovali između Srbije i Bosne, tamo i nazad, prenoseći logistički materijal?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo su, upravo je moja pozadinska baza redovno slala konvoje, kamione i cisterna razne za gorivo prema Srbiji, odnosno prema Beogradu, a tamo je Tehnička uprava raspoređivala odakle ćemo šta uzimati i voziti na teritoriju pozadinske baze u Banja Luci, u moje skladište.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Časni Sude, meni je žao što vama do sada nisam govorio u kojim pasusima rezimea izjave ovog svedoka se ovo nalazi. Ovo što sada pokrivamo je u paragrafu 68. Pre nego što napravimo pauzu, gospodine, mogu li da vas zamolim da uopšteno opišete vrstu vozila koja je korišćena u ovim konvojima i da nam kažete koliko je, otprilike, bilo vozila u svakom konvoju?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Vrsta vozila, to su bili kamioni sa prikolicama, pokriveni ciradama, jasno, cisterne za gorivo. Kolone su bile veličine 45 i

više vozila, ali ne samo za potrebe armije, vojske, nego i za potrebe građana. Govorim o Banja Luci, jer je bio problem hrane pa sam ja dozvolio da u moje konvoje stave i svoje deset, petnaest vozila za prevoz ulja, brašna, soli, tako i drugih proizvoda. Borbeno obezbjeđenje kolone je vršio korpus iz Banja Luke oklopnim transporterima, na čelu i pozadi kolone, helikopteri su pratili kolonu oko Brčkog i Bijeljine da bi je zaštitili od eventualnih neugodnosti. Dakle, to je bila redovna komunikacija cijelo vrijeme dok sam ja bio komandant baze. Ponavljam, taj koridor je bio "žila kucavica" za život na ovim prostorima.

**TUŽILAC GRUM:** Časni Sude, da li je ovo prikladno vreme za pauzu?

**SUDIJA MEJ:** Da. Koliko vam još treba vremena?

**TUŽILAC GRUM:** Petnaest minuta.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Gospodine Selak, sada ćemo da napravimo pauzu od dvadeset minuta. Molim vas da tokom ove pauze i eventualno nekih drugih pauza do kojeg dođe tokom vašeg svedočenja, ne razgovarate ni sa kim o vašem iskazu sve dok ne završite vaše svedočenje, a to se odnosi i na službenike Tužilaštva. Molim da se vratite za 20 minuta.

(pauza)

**SUDIJA MEJ:** Izvovite, gospodine Grum.

**TUŽILAC GRUM:** Shvatio sam da sam vrlo brzo prešao vrlo veliki broj dokumenata i da bih pomogao svim zainteresovanim stranama u ovom postupku, zamolio sam svog saradnika, gospodina Kera (Kerr), koji je pored mene, da mi da ove primerke ovih strana u velikim dokumentima, koji će biti označeni svetlećim markerom, tako da ih imamo i u unakrsnom ispitivanju, čim ono počne.

**SUDIJA MEJ:** U redu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, mi smo završili diskusiju ovog prepodnevna razgovorima o konvojima. Vi ste dosta opširno svedočili u *Predmetu Brđanin-Talić*. U transkriptu je ta strana bila 131123115, kada

ste govorili o ratnom dnevniku Prvog krajiškog korpusa, o konvojima koji su išli između Prvog krajiškog korpusa i Beograda. Da li ste imali priliku da taj isti ratni dnevnik pregledate, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj 463, tabulator 24. U *Predmetu Brđanin-Talić* to je bio dokazni predmet Tužilaštva broj 1519. Da li ste imali prilike da pregledate delove tog dnevnika ove nedelje?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se sećate da ste videli jedan zapis u tom dnevniku od 7. jula 1992. godine, gde se govori o konvoju od 15 kamiona koji je otpremljen u Beograd da doveze pozadinske zalihe za Prvi krajiški korpus?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Radi zapisnika, ERN broj je 01304553, a na engleskom je L0088327. Da li ste, takođe, videli jedan drugi zapis, isto o konvoju, od 19. jula 1992. godine koji se sastojao od 45 kamiona?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Radi zapisnika ERN je 01304559, a engleski je L0088334. Imam još jedno pitanje u vezi sa konvojem. Da li je bio jedan dokument, propratni dokument uz konvoj, gde su bili naznačeni svi materijali i oprema koju je transportovao konvoj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Uz konvoj morala je biti propisana dokumentacija, evidencija o vrsti i količini materijala koji se prevezio prema Beogradu i iz Beograda prema Banja Luci, ovo za korpus, pardon.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li je svrha tog dokumenta bila, između ostalog, da ukoliko konvoj bude zaustavljen, neko ko je u tom konvoju može tačno da pokaže šta se prevozi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, to je materijalni dokumenat koji, koji jasno kaže ko je isporučilac robe i kome isporučuje vrste i količine, sa pečatom i potpisom.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A kako se zove taj dokument koji ide uz konvoj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Službeni dokument se zvao "Materijalni list" koji je služio u knjigovodstvu da razduži predavaoca i zaduži primaoca materijalnih sredstava.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Zamolio bih da se svedoku pokažu dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 22. To je dokument od 9. jula 1992 godine. Gospodine Selak, da li ste imali prilike da pročitate ovaj dokument pošto ste došli u Holandiju (Holland), a pre dolaska danas u sudnicu? Dokument je napisao pukovnik Vaso Tepšić. Da li ste tog poznavali tog čoveka?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Mogu li da vam skrenem pažnju na drugi pasus, tačku 3 ovog dokumenta koji se tiče pozadinskih pitanja i da vas zamolim da pročitate onaj deo koji počinje rečima: "Dana 9. jula 1992. godine".

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, tačka 3, naređenja, citiram, čitam: "Dana 9. jula 1992 godine motorna vozila uputiti u Radnu organizaciju 'Incel'", da objasnim, to je tvornica celuloze Banja Luka, "do 16.00, gdje utovariti 100 tona toalet papira. Motorna vozila prenočiti u Radnoj organizaciji 'Incel'. Dana 10. jula 1992. godine u 6.30 motorna vozila preuzeti u Radnoj oganizaciji 'Incel', izvršiti popunu sa gorivom u kasarni 'Kozara'", to je u Banja Luci, kasarna "Kozara", to objašnjavam "i u 7.00 izvršiti pokret za Beograd. Robu radne organizacije 'Incel' predati prema otpremnici u Beogradu, za što je odgovoran starješina grupe, a u Beogradu organizuje preuzimanje tehničkih materijalnih sredstava za potreba vojne pošte 4022 Banja Luka", objašnjavam, to je komada korpusa "i dovozi ih u Banja Luku".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, da li biste mogli da objasnite koja vrsta materijala ulazi u sastav, "TMS" kako piše u ovom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tehnička materijalna sredstva se, onda, odnose na municiju, naoružanje, rezervni dijelovi, gorivo, ulja i masti za borbena vozila i za automobile. Dakle, samo tehničku opremu, ne intendatsku, ne medicinsku, ne građevinsku.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Možete li nam u jednoj ili dve rečenice na osnovu svog iskustva kao komandanta pozadinske baze rastumačiti o čemu se govori o ovom dokumentu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U ovom dokumentu se govori da vozila iz komande, jedinica korpusa, idu za Beograd, da se koristi prazna vozila prema Beogradu, da odvezu iz tvornice celuloze toalet papir, stotinu tona, ali da u povratku preuzmu tehnička materijalna sredstva od jedinica jugoslovenske armije na teritoriji Jugoslavije, Savezne Republike Jugoslavije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Sada bih hteo da vam skrenema pažnju na jedan drugi dokument, dokazni predmet Tužilaštva broj 464, tabulator 23. Sada će da vam pokažu originalni dokument. Da li ste imali prilike da ga vidite pre današnjeg dolaska u sudnicu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Želim da vam postavim neka konkretna pitanja u vezi ovog dokumenta. Pre svega možete li da nam kažete koji je datum na njemu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Na njemu je datum, oprostite, 28. maj 1993. godine.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Kome je upućen ovaj dokument?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Dokument je upućen na ličnost generala Talić Momira, komandanta korpusa.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** On je bio komandant, kog korpusa u maju 1993. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Prvog krajiškog korpusa Vojske Republike Srpske.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li je pošiljalac ovog dopisa ovde ukazuje broj faksa na koji mogu da im odgovore? Ako da, recite nam gde je lokacija gde se nalazi taj broj?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovaj broj se nalazi u, broj faksa u Beogradu – 011/763-653.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se ovo pismo tiče pozadinskih sredstava, zaliha, konkretno dizela i drugih naftnih derivata?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Ovo objašnjava na koji način da se podnese zahtjev ili da bi se u Beogradu odobrilo zahtjev za, kao humanitarna

pomoć, pod znakom navoda humanitarna pomoć, za potrebe regije Banja Luka, gorivo 1000 tona D2, benzina i drugo.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, zamoli ću vas da pročitate prvu rečenicu ovog pisma?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Gospodine generale, danas sam obavješten u Saveznoj direkciji za robne rezerve, kod zamjenika direktora Neđe Bodiroge, da se sva robna davanja u Republiku Srpsku mogu izvršiti samo po riješenju Vlade Savezne Republike Jugoslavije i to samo kao humanitarnu pomoć".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** A sada vas molim da pogledate drugi pasus i da pročitate poslednju rečenicu drugog pasusa.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "Predlažem da gospodin Radić uputi Vladi Savezne Republike Jugoslavije zahtjev za humanitarnu pomoć, za potrebe regije Banja Luka."

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, izvinjavam se, to je jedan pasus dalje, poslednja rečenica tog sledećeg pasusa, posle ovog što ste čitali.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** "U zahtjevu, pored ostalih roba treba navjesti i 1000 tona D2, kao i određene količine motornog bezina 86 oktana, ili 98".

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, ja ću tu rečenicu da pročitam i zamoliću vas da nađete u vašem primerku. "Nije smelo da se pominje da je to za potrebe vojske, jer će, već onako kako se vi budete", nije čitak primerak.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Mogu li ja da to pročitam?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Ne treba. Moje pitanje je da li ovo pismo znači da, bar u maju 1993. godine, vojna sredstva, vojne zalihe, u ovom konkretnom slučaju dizel, motorni benzin i drugi naftni derivati su bili u nadležnosti Vlade SRJ koja ih je mogla dati Republici Srpskoj samo ukoliko se to kamuflira kao humanitarna pomoć? Da li je to pravilan zaključak koji iz ovoga proizilazi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, to je moj zaključak?



**SUDIJA KVON:** Gospodine Grum, da li bi svjedok mogao da nam kaže ko je autor ovog dokumenta?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li možete da odgovorite na pitanje sudije Kvona (Kwon)?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovdje je potpis ... Potpis ... Pukovnik Rudić ... Budić. Međutim general Talić je napisao ovdje u gornjem desnom uglu "Amidžić". To je pukovnik Amidžić, pomoćnik za Pozadinu jer je pukovnik Tepić poginuo pa ga je zamjenio pukovnik Amidžić Boško i piše mu Talić. "Amidžiću, treba otići kod Radića", a Radić je predsjednik opštine i "dogovoriti se sa njim".

**SUDIJA KVON:** Hvala.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Gospodine Selak, sad bih hteo da vas zamolim da još jednom pogledate svoju radnu svesku. Opet onaj zapis od 4. juna 1992. godine. Da li ste napravili jedan zapis koji se tiče trebovanja materijala o kojima vas je obavestio general Đukić, tačnije posavetovao vas je da to može da vam nabavi Vlada Savezne Republike Jugoslavije? Broj ERN je 0114811.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Mogu li ja početi?

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da, da li ste našli prvo svoje zapise?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, jesam. General Đukić je bio na sastanku kod predsjednika općine Radića. General Đukić je u svom izlaganju, pored ostalog, naveo da napravimo specifikaciju materijalnih sredstava PO iz Savezne Republike Jugoslavije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li je general Đukić naveo kojim putem treba da se uputi to trebovanje SRJ?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Trebovanje je išlo redovnim putem. Mi smo to radili preko komande Glavnog štaba Republike Srpske, a oni su prosljeđivali gore za Beograd, za Generalštab vojske Savezne Republike Jugoslavije.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li mogu da vam skrenem pažnju na zapis od 15. juna 1992. godine. Da li ste tu nešto napisali o sastanku sa generalom Momiom Talićem? ERN broj je 01104823.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, 15. juna 1992. godine bilo je referisanja komandantu Prvog krajiškog korpusa po pitanju pozadinskog obezbjeđenja i tada je general Talić rekao da prevoz iz Savezne ... Materijalnih sredstava ide iz Savezne Republike Jugoslavije, da se to organizuje i ja sam to naveo u svom dnevniku, u svojoj radnoj bilježnici.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li ste zapisali negde u svojoj svesci obim tih sredstava koje je tražio Momir Talić?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ovde je navedeno da su 66 vrsta municije kritično, da 75 vrsta municije ima, isto tako, veoma malo. Nedostaju akumulatori, gume, cirkade za motorna vozila, rezervni dijelovi, potrošni materijal, nedostaje hrane i da se to traži preko ... Iz Savezne Republike Jugoslavije za popunu.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** I na kraju, molim vas da pogledate 5. juli 1992. godine. Da li imate zapise u svojoj radnoj svesci u vezi iste stvari, sredstva koja su trebvana i dobijena od Savezne Republike Jugoslavije? Molim da odgovorite sa da ili ne?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Časni Sude, da bismo uštedeli vreme nećemo da ulazimo u detalje, a vi imate primerke prevoda relevantnih mesta koja su označena. Gospodine Selak, moje poslednje pitanje je u vezi nečega o čemu sam vas pitao na početku vašeg svedočenja. tiče se generala Uzelca i jednog zahteva da vi delite oružje. Da li se sećate tog dela vašeg svedočenja?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Hoćete li da ponoviti pitanje, molim vas. General Uzelac ...

**TUŽILAC GRUM – PITANJE:** Da li se sećate, malo ranije sam vas pitao, da li ste dobili zahtev ili molbu od generala Uzelca, da vi delite naoružanje, a vi ste tada smatrali da je to prekršaj pravila JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, general Uzelac je, mislim da je to bio novembar mesec 1991. godine, tražio od mene, ne on lično, nego je poslao pomoćnika za Pozadinu, pukovnika Tepića u moju kancelariju i tražio od mene da izdam naoružanje Teritorijalnoj odbrani Mrkonjić Grada, Šipova i za Petu kozarsku brigadu u Prijedoru.

**TUŽILAC GRUM:** Časni Sude, ja nisam ranije imao broj. Gospodine Selak, ja ću da vam pročitam odlomak iz jednog dokaznog predmeta koji je ranije uveden. To je presretnuti razgovor od 8. jula 1991. godine između optuženog, gospodina Miloševića i gospodina Karadžića. To je bio dokazni predmet Tužilaštva broj 353, tabulator 31. U transkriptu je bilo ...

**SUDIJA MEJ:** To još uvek nije prihvaćeno kao dokazni predmet.

**TUŽILAC GRUM - PITANJE:** To jeste bili markirano za identifikaciju. U transkriptu je to bila strana 13340245. Ja ću da vam pročitam jedan kratak odlomak iz tog dela transkripta od septembra i pitaću vas da li se to tiče zahteva koji ste vi dobili od generala Uzelca. Gospodin Karadžić kaže: "Jeste, to je u toku, ali reci mi da li možemo da sredimo istu stvar, da mi oni vrate oružje iz Teritorijalne odbrane u Šipovu i Mrkonjić Gradu?" A gospodin Milošević kaže: "To je sitnica". Karadžić kaže: "U redu, neka ih oni, onda, naoružaju. Ja sam kupio 170 u Mrkonjiću i 150 u Šipovu i oni su spremni da idu u Kupres". Milošević kaže: "Da li je Uzelac zadužen za to?" Karadžić kaže: "Ne, ne ... Ipak jeste." Milošević kaže: "Reci mu, brate, nema problema". Karadžić kaže: "U redu." Na kraju Milošević kaže: "Ne možemo da razgovoramo o svakoj sitnici." To je kraj ovog odlomka. Na osnovu vaših kasnijih razgovora sa gospodinom Uzelcem, da li se ovaj razgovor uklapa u taj zahtev koji vam je izneo general Uzelac?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo to. Uklapa se u potpunosti.

**TUŽILAC GRUM:** Nemam više pitanja, časni Sude.

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej, maločas je gospodin Grum tačno rekao da je on velikom brzinom prešao preko velikog broja dokumenata, a, kao što vidite, ja sam jutros ovde dobio neke transkripte i preko ovih tabulatora, praktično, preletelo. Ja želim samo da vam skrenem pažnju da je apsolutno nemoguće da ja unakrsno ispitam ovog svedoka u toku današnjeg dana i da, jednostavno, mislim ...

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, samo da vas prekinem. Izvinite. Mi smo razmotrili situaciju i vreme koje je potrošilo Tužilaštvo. Takođe smo uzeli u obzir činjenicu da je ovaj svedok svedočio i ranije. Sada imamo transkripte

njegovog svedočenja pred sobom. Uzimajući sve to u obzir dajemo vam tri sata, počevši od sada, što će da nas dovede i do sutrašnjeg dana.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Verujem da je tri sata dovoljno, ali ako je to vaša odluka ja nemam šta sa tim da učinim. Vi odlučujete.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Grum.

**TUŽILAC GRUM:** Mogu samo da kažem za zapisnik da su transkripti dati već početkom marta.

**SUDIJA MEJ:** U redu.

**UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ**

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, vi ste govorili o koridoru i rekli ste da je to bila "žila kucavica" za život na tim prostorima. Je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Recite mi, grubo, koliko je stanovnika bilo zapadno od Brčkog?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Zapadno od Brčkog, po mojoj procjeni i prema popisu 1991. godine, računam da je moglo biti 800.000 do 1.000.000 ljudi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, milion ljudi zapadno od Brčkog ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Računajući i Doboj, pardon i Doboj i ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, to je ono što je jedinu vezu imalo taj koridor za snabdevanje. Dakle, milion stanovnika. Dodajte tome i stanovništvo Republike Srpske Krajine koje, takođe, nije imalo nikakvu drugu vezu, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Druge veze nije bilo, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, to je bila jedina veza kojom je ... Se obezbeđivao opstanak oko 1.200.000-1.300.000 hiljada ljudi na tim prostorima, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ako izuzmete i borbene potrebe, da ... Naoružanje i municiju i ostalo što je vojska koristila ... Nije pitanje hrane bilo problem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Hoćete da kažete da je na tom prostoru bilo dovoljno i hrane i lekova i odeće i ulja i da ne govorim o svim ovim drugim potrebama? To nije bio problem, nego je bio problem samo oružje i municije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nisam ja to rekao da nije bio problem hrane jer sam ja u mojim konvojima, gospodine, upravo uključivao i vozila radnih organizacija za prevoz hrane, jer sam shvatao taj problem, da ga humanitarno riješimo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa o tome se i radi. Dakle, jedina veza kojim je mogao da teče život i opstanak, dakle oko 1.300.000 stanovnika tog dela, bila je taj koridor i veza prema Jugoslaviji. Da li su oni od bilo kog drugog mogli dobiti pomoć?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da nije bilo takve politike koja je vođena, taj koridor nije bio ni potreban. Bili su i drugi koridori, bile su i druge komunikacije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da, ja se slažem s vama da nije bilo takve politike, da nije bilo rata, da nije bilo oružane secesije, naravno, ne bi bio, ne bi bilo ništa od toga potrebno. A recite mi, pošto dobro znate, dakle, taj jedini koridor na kome je zavisio opstanak 1.300.000 ljudi, koliko je raznih koridora bilo kojima ste se, vi u Bosni i Hercegovini, snabdevali iz Turske (Turkey), Irana (Iran), Saudi Arabije (Saudi Arabia), Malezije (Malaysia), Indonezije (Indonesia), zapadnih zemalja i tako dalje ...

**SUDIJA MEJ:** Ne, ne. Pre nego što pređemo ne ovakvu vrstu polemike, ovaj svedok može da govori samo o stvarima za koje on zna i za koje je bio odgovoran. Da li ste vi dobili ikakvu vrstu podrške iz ovog broja zemalja koje su spomenute: Turska, Iran i tako dalje. Da li ste dobijali ikakva sredstva iz tih zemalja?

**SVEDOK SELAK:** Ni jedan fening, ni jedan kilogram ulja, ni, niti bilo šta, časni Sude.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** To ćemo lako, to ćemo lako pokazati, ali ne moramo sa ovim svedokom. Ja bih, da bih štedeo vreme, prešao ... Ne mogu tako brzo, naravno, kao gospodin Grum, preko ovih tabulatora, ali taj prelaz preko tabulatora počecu jednim koji je gospodin Grum preskočio, verovatno ne namerno. To je tabulator broj 18.

**SUDIJA MEJ:** Molim da se pred svedoka stave traženi dokumenti. Sad se traži dokument pod tabulatorom 18. Izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pogledajte ove, dakle, upućeno, poslednja rečenica, poslednja rečenica glasi, kao što vidite: "Sa sadržajem ove informacije upoznati sve pripadnike Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, na najpogodniji način". Je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, svi se pripadnici Vojske Republike Srpske sa tim upoznaju? Sad da se vratimo na prvu stranu. Datum je 21. maj 1992. godine. Je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A tekst počinje rečima: "Na osnovu odluke o povlačenju JNA sa teritorije Bosne i Hercegovine, došlo je do znatne transformacije armije. Svi pripadnici Savezne Republike Jugoslavije napustili su prostor Bosne i Hercegovine, a starešine i vojnici rođeni u ovoj republici vratili su se na prostor Srpske Republike Bosne i Hercegovine i ušli u sastav oružanih snaga." Je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To piše u ovom dokumentu, da. Međutim, pukovnik Vukelić koji je potpisnik komandanta za Moral i vaspitanje Prvog krajiškog korpusa, nije imao pravo da, da napiše zadnju rečenicu koju ste citirali jer on je mogao da informiše samo pripadnike Prvog krajiškog korpusa, a ne celokupne Vojske Republike Srpske. On nije imao tu nadležnost.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, čak i da je tako, ovo je nešto što se odnosi na Vojsku Republike Srpske, a da li je imao pravo i da

li ga je neko ovlastio da to sve uputi, to vi ne znate, ali to nije ni bitno. Bitno je ono što ovde piše.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ali nisu svi pripadnici Savezne Republike Jugoslavije napustili prostor Bosne i Hercegovine, nego samo jedan mali dio, mali broj. Ovo nije tačno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja vas, gospodine Selak, pitam šta piše u dokumentu, a šta sve nije tačno u dokumentima koje ste vi ovde komentarisali, na to ćemo tek doći. Da li dalje piše da ... Evo, pod 1 je objašnjenje "da su se uplele zemlje Evropske zajednice (European Community) i, takozvani, 'nemački blok' koji imaju vekovnu težnju za dominacijom na ovim prostorima i koje su, radi toga, bezuspešno vodile dva svetska rata. Njihova procena je da je sada pogodno vreme da te vekovne težnje ostvare, da na ovim prostorima stvore više malih, patuljastih državica, veoma pogodnih za sve vrste manipulacija i zavisnosti", je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tako piše u dokumentu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A vi se s tim, naravno, ne slažete?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vrlo dobro. Jedna od takvih državica trebalo je biti i Bosna i Hercegovina u kojoj bi i dalje ostala nerešena sva ključna pitanja, a posebno odnosi između državotvornih naroda. Pa da li su ti nerešeni odnosi i nasilje koje je sledilo izazvalo taj građanski rat u Bosni i Hercegovini, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, ovaj dokument je pisao pukovnik Vukelić, rodom iz Srbije, pomoćnik za Moral i kao takav dokument, od načelnika za Moral, ide vojnicima, dakle, politički djeluje na njih.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, gospodine Selak, to je ono što on piše ...

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak. Kažite nam sledeće, kakvu je ulogu imao oficir za Moral? Kakav je on položaj imao u ovakvim jedinicama?

**SVEDOK SELAK:** On je, časni Sude, imao položaj pomoćnika komandanta korpusa za Moral, dakle, trudio se da podiže moral vojnicima i starešinama

korpusa. Upravo ovaj dokument ukazuje na to da objašnjava ciljeve borbe i šta žele, do zadnjeg vojnika korpusa.

**SUDIJA MEJ:** U redu, hvala. Ako ovde stoji ono što piše, onda vi možete, jednostavno, da se složite sa tim. Ne morate da se složite sa sadržinom, ali se slažete da to ovde piše?

**SVEDOK SELAK:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** To je dokument koji je gospodin Grum predočio ovde, samo što ga nije citarao. To je preskočio, to nije moj dokument.

**SUDIJA MEJ:** Mislim da je bolje da to pojasnimo. U nekim dokumentima stoji da se Tužilaštvo više ne oslanja na ovaj dokument. Čak i ukoliko to jeste tako, možda bi bilo jednostavnije da to ostane u ovom svežnju dokumenata i da mu se dodeli isti broj dokumenta.

**TUŽILAC GRUM:** Da, časni Sude. Da bi smo uštedeli na vremenu, ja sam to juče povukao iz tog svežnja, ali neman ništa protiv ni da to u njemu i ostane.

**SUDIJA MEJ:** U redu, onda ćemo to vratiti na mesto, a to ćemo uraditi i sa drugim dokumentima koji se spominju, a iz istog su seta dokumenata. Izvolite, gospodine Miloševiću?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Hvala, gospodine Mej. Da li u tački 2, onda, piše: "U takvim uslovima, u najtežoj situaciji našao se srpski narod u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Iako najstariji i državotvoran narod, on je izložen beskrupuloznom obespravljenju, pretvaranju u nacionalnu manjinu i izložen genocidu. Srpski narod nije ni mogao ni hteo da pristane na takvo poniženje i obespravljenje. U Bosni i Hercegovini srpski narod se politički organizovao i čvrsto je rešen da se sam izbori za svoje istorijsko pravo, nacionalno dostojanstvo i interes". Je li tako piše, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Onda dalje, da preskočim da bih štedeo vreme. Na strani 2, pošto prethodno objašnjava gde sve živi, to se odnosi na srpski narod u Bosni, kaže: "On ne želi ništa tuđe, ništa što nije vekovima



njegovo, ali nikome neće dati ni pedalj svoje teritorije. Miroljubivom srpskom narodu prvenstveno je stalo do mira, mirnog i pravednog rešenja svih sporova na ovim prostorima, zato njegovo političko rukovodstvo, organi i institucije uporno iniciraju pregovore o mirnom razgraničenju". Vama je poznato da je čak došlo do potpisivanja Kutiljerovog plana (Cutileiro Plan) sa sve tri strane, je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da. Pregovori su vršeni ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, onda kaže ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** ... ali nije potpisan.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Potpisan je. Govori se o tome da je posle proglašenja Ustava Srpske Republike Bosne i Hercegovine, tada još nisu dali ime "Republika Srpska", nego "Srpska Republika Bosna i Hercegovina" i konstituisanja njenih državnih organa, formirana Vojska Srpske Republike Bosne i Hercegovine kao oružana sila srpskog naroda i govori se da je imenovan Glavni štab, da je postavljen general-potpukovnik Ratko Mladić za komandanta i tako dalje. A u sledećem pasusu: "Zadržana je uniforma JNA kojom raspolažemo", drugu nisu ni imali. U pretposlednjem pasusu, u drugoj rečenici, stoji, molim vas da pratite: "Ova vojska se bori za istinu, slobodu i otadžbinu, za opstanak svog naroda, za mir i progres pa zato i njeni postupci i prema svom narodu i prema neprijatelju moraju biti dostojanstveni, moralni i viteški". Onda ovaj poslednji pasus, ja vas molim da obratite pažnju. Vi recite ako ja ne citiram nešto tačno: "Svoj narod će štiti i braniti od svih opasnosti i pomagati mu u nevoljama, a neprijatelja će tući u oružanoj borbi, a prema zarobljenim, ranjenim pripadnicima neprijatelja, kao i prema civilnom stanovništvu, postupaće vojnički, civilizovano i humano, prema normama međunarodnog ratnog prava. Zato se svi nivoi rukovođenja i komandovanja moraju najenergičnije angažovati na izgradnji moralnog i borbenog lika naših pripadnika i primenjivati sve raspoložive mere u suzbijanju svih eventualnih pojava ponašanja koje bi mogle narušiti dostojanstvo i ugled toga lika". Je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tako piše, a drukčije se ponaša.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Nesumnjivo da je bilo pojedinaca koji su se i drukčije ponašali, ali ovo je bio pristup koji je Vojska Republike Srpske imala u borbi koja se vodila na teritoriji nekadašnje Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. Je li tako ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, tako nije bio pristup, jer 100.000, 280.000 žrtava nisu pojedinci radili nego vojska, paramilitarne organizacije i borilačke jedinice. Ovo je pisano sa drugom namjenom. Radilo se sasvim drukčije. Računajte na sam Prijedor. Preko 60.000 ljudi je iseljeno, ubijeno, logori masovni i tako dalje i tako dalje. O zoni odgovornosti banjalučkog korpusa govorim, ne govorim o drugim korpusima.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dobro, gospodine Selak. Doći ćemo, svakako i na ta pitanja. U Srbiji je u jednom trenutku bilo 1.000.000 izbeglica, ne znam od koga su i zašto oni pobegli? Među njima, naravno, i 50.000 muslimanskih izbeglica iz Bosne i Hercegovine koji su isto tretirani, kao što znate, kao i drugi.

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, vama je već i ranije bilo rečeno da ste vi ovde da postavljate pitanja, a ne da držite govore. Ukoliko želite da izvodite svoje dokaze, biće vam data prilika da to uradite kasnije, a vi, gospodine Selak, ne morate na to da odgovarate.

**SVEDOK SELAK:** Jasno, časni Sude.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da bih, da bih, maksimalno efikasno koristio vreme, ja ću da pređem sad preko nekoliko ovih, još, tabulatora. Počeo sam, kažem, sa ovim 18. U tabulatoru 1, gde se daju vaši podaci, neću da čitam sve ovo, određeni ste u čin pukovnika 1986. godine, komandant logističke baze 993, mart 1992. godine, šef Grupe za vezu i kontakte između UNPROFOR (United Nations Protection Force) i JNA, to piše. I onda piše da ste 19. maja 1992. godine podneli zahtev za penzionisanje iz službe JNA. To su podaci koje ste vi dali, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da i te dokumente imam u tašni ovde, originale.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja verujem da jeste, nego vi ste objašnjavali kako ste izbačeni iz JNA, a ovde piše da ste vi podneli zahtev za penzionisanje.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, niste niste me shvatili. Ja sam smijenjen sa šefa Grupe za veze i kontakte između UNPROFOR i JNA, aprila 1992. godine. Imam i taj dokument ovdje, pozadinske baze u Banja Luku i 19. maja zahtjev za penzionisanje.

**prevodioci:** Prevodioci najljubaznije mole svedoka da se malo odalji od mikrofona i da govori malo sporije.

**SVEDOK SELAK:** Treba li da se ponovi?

**prevodioci:** Ne. Ne treba, hvala.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To ko je bio šef između UNPROFOR-a i JNA i da li je ... I šta je to smenjivanje ili raspoređivanje, al' vi ste bili komandant pozadinske baze i vratili se na tu dužnost. Pretpostavljam da ste privremeno bili šef grupe za vezu, jer to obično i nije posao za pozadinca nego za nekog iz informativno-političke ili druge uprave. Je l' tako ili nije, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne. Časni Sude, postojale su tri grupe za saradnju sa UNPROFOR-om. Prva grupa je bila u Beogradu, druga u Sarajevu, treća u Banja Luci. Ja imam u mojoj tašni izvorno dokument o mom postavljenju za načelnika te Grupe, gdje ne kaže da je privremeno, nego da sam postavljen na, za načelnika Grupe sa sedmom platnom grupom. Tu sam bio mesec i deset dana. Dokument je u mojoj tašni, časni Sude, ako želite, mogu ga pokazati.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A dokument kojim se vraćate, je l' se vi, je l' piše negde da ste smenjani ili ste raspoređeni za komandanta te pozadinske baze koja, kao što vidimo, je vrlo važna.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, u dokumentu piše, zbog prestanka potrebe za mojim angažovanjem u grupu za saradnju sa Ujedinjenim nacijama (United Nations), da se vratim u, na dužnost komandanta pozadinske baze.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, ništa diskriminatorско?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne piše, ali u Tribunalu postoji dokumenat u kojem general Vuković, komandant korpusa banjalučkog, u martu mjesecu traži da se zbog političke nepogodnosti ja ne postavim na dužnost, na dužnost načelnika grupe za saradnju sa Ujedinjenim nacijama. Ja sam taj dokument vidio u slučaju, u slučaju Brđanin, imao sam ga u rukama, nismo ga citirali.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dobro, da ne gubimo vreme. Onda ste 10. jula otišli na odsustvo, kako vidim, a 1. oktobra prihvaćeno ... To je sve ovo što ste vi dali. Ja vam ne čitam nikakve svoje podatke, već vaše, prihvaćen zahtev za penzionisanje iz službe JNA ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** 1. oktobra 1992. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Sva ta dokumenta su ovde, originali. Časni Sude, mogu pokazati.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa ja uopšte u to ne sumnjam. Dakle, vi ste sami podneli zahtev za penzionisanje iz službe, posle ste tražili da idete na odsustvo, a zahtev za penzionisanje, koji ste sami podneli, vam je prihvaćen...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Prema tome, ništa nenormalno, niko vas nije izbacio iz JNA, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nije, al' se podrazumevalo da nisam podoban više za, jer je komandant korpusa održavao sastanke sa svojim pomoćnicima, ranije pola sata, a onda me pozivao da ne bi, časni Sude, šta su u međuvremenu razgovarali, da ja ne čujem to.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodin Grum je, da ne bih sad prelazio preko stvari o kojima nismo govorili, to su marginalne stvari, gospodin Grum je citirao ovde jedan dokument iz tabulatora 2, gde republički štab Teritorijalne odbrane Bosne i Hercegovine, Sarajevo, to je 23. oktobar 1990. godine, naređuje okružnim i opštinskim štabovima da se prikupi naoružanje i smesti u, pod kontrolu JNA, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** E kako ste vi objasnili zašto je to urađeno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Povlačenje naoružanja jedinica Teritorijalne odbrane na prostorima čitave Jugoslavije počelo je koncem 1990. godine odlukom Skupštine SFRJ. To Slovenija nije dala, nije povukla dio, ni Hrvatska, Bosna je vratila sve u magacine. Upravo komandant republičkog štaba je svojim naređenjem naredio da se naoružanje povuče u skladište JNA, a zna

se, ako JNA kontroliše onda zna se i kome će ga izdat'. Znalo se kome će ga izdat'.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A to da li se znalo ili nije, to je sad vaš zaključak, ali ovde imate i tabulator 3 koji gospodin Grum, takođe, nije citirao, ne znam da li je i njega izuzeo, ali odnosi se na isto. Pogledajte tabulator 3, a to je odgovor na poslaničko pitanje u Skupštini Republike Srbije.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gde je poslanik pitao, svako nadležno ministarstvo mora da daje odgovore na pitanja koja poslanici postave, a poslanik je pitao, pa moraju da ga citiraju: "Kako saznajemo, na saveznom nivou je doneta odluka o ukidanju Teritorijalne odbrane. Po toj odluci naoružanje i ratna oprema je povučena iz magacina, fabrika i mesnih zajednica. Na taj način je narod razoružan, a do juče smo govorili "svi smo armija". Pitam: gde je oružje, šta će biti sa nama kad ne postoji koncepcija opšte narodne odbrane i kako će se ova pitanja rešiti? Šta, kuda i kako ukoliko sa nečijeg ramena zapuca puška na obeležene srpske kuće?" Završen citat. Dakle, poslanik u Parlamentu Republike Srbije postavlja pitanje upravo zato što se apsolutno isti postupak sprovodi i u Srbiji, uzima naoružanje i stavlja u skladišta JNA.. I onda imamo dalje odgovor. Da li je jasno i da li je vama, bar tada bilo poznato, gospodine Selak, da je to urađeno i u Srbiji. Dakle, ne samo u Bosni i Hercegovini nego je to bila odluka saveznih organa i ona je poštovana, kao što vidite. Sasvim se poklapa sa onim što ste vi ovde citirali da se dogodilo u Bosni. To je isto važno i za Republiku Srbiju. Je li vam to poznato?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Oružje, oružje jest' povučeno, al' je jugoslovenska armija kasnije dijelila po svom nahodanju, dijelila je samo jednom narodu, što je to dokazano kroz masu dokumenata koje ima ovde u Tribunalu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, o tome ćemo i na to ćemo doći, pošto vi imate podatke. Na ta mala iskrivljavanja koja bacaju drukčiju sliku na stvarnost, mi ćemo, mi ćemo doći. Dalje, gospodin Grum je govorio, on je ovde dao ovaj tabulator broj 4, gde su zaključci i procene stanja. On je insistirao, pre svega, da pročitate datum. To je uputio komandant Druge vojne oblasti Milutin Kukanjac. On govori o stanju na teritoriji. Pod

a) "Krajina, u zagradi, bez istočne Slavonije pošto to nije zona odgovornosti Druge vojne oblasti." On kaže "prema pouzdanim saznanjima postepeno i vrlo uporno", to je, znači, stanje 19. marta 1992. godine, "inicijativu preuzima umerena struja, odnosno rukovodstvo nedavno konstituisano u Vukovaru", konstituisano ovo rukovodstvo Republike Srpske Krajine.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I onda govori da "nova vlast radi na tome da se Milan Babić smeni i sa dužnosti predsednika Skupštine opštine Knin." Poznato vam je da je problem sa Babićem bio upravo zbog njegovog odbijanja prihvatanja Vensovog plana (Vance Plane), a podrška većine u Skupštini, u Republici Srpskoj Krajini, podrška rukovodstva Srbije je bila upravo tom planu i on ovde govori: "Ponašanje Milana Babića i njegovih pristalica može izazvati određene probleme u toku primopredaje između naših i snaga UN i izvlačenja naših snaga", ali ne smatra da će izazvati neke velike probleme". Onda govori o situaciji u Bosni i Hercegovini. Dakle, kad govorimo ovo o Krajini, je li tačno Milutin Kukanjac obrazložio stanje koje je tada bilo aktuelno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja ne mogu da govorim o političkom stanju u takozvanim srpskim Krajinama. Tamo sam išao sam službeno obić' jedinice, al' o političkom stanju ne mogu govoriti i ne želim da pogrešim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, ali ovo je dokument koji je uveden preko vas, pa obratite pažnju, pod "b" on kaže ... U SR Bosni i Hecegovini i onda kaže: "Situacija je skoro dramatična naročito Hercegovini. Mostar, Čapljina, na prostoru Bosanskog Broda, Travnika i još nekih, polarizacija po nacionalnoj osnovi je sve izraženija, međunacionalna mržnja u svim sferama života je sve očiglednija gde to ima neminovnog odraza na pripadnike armije i na opredeljenja pojedinaca, posebno u redovima muslimanske nacionalnosti" i onda kaže: "Bez obzira na izjave o potrebi saradnje i tolerancije nacionalne stranke se sve više udaljavaju jedna od druge. To je karakteristika za stranke Srpsku demokratsku stranku i Stranku demokratske akcije". Znači, on govori da se udaljavaju jedni od drugih, ne staje ni na čiju stranu, već opisuje situaciju. Je li to tako ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U ovom stavu to se može tako objasniti, ali drugi dio dokumenta ima i druge upute i naznake, u istom ovom dokumentu. Idemo do kraja dokumenta.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** E pa ja se slažem da idemo, kaže: "Vlada totalno nepoverenje i podmetanje. Razgovori pod okriljem Evropske zajednice izbacili su na površinu nekoliko bitnih saznanja", pa onda kaže prvo: "Alija Izetbegović, Stranka demokratske akcije i većina Muslimana zagovaraju republiku, nezavisnu i suverenu republiku Bosnu i Hercegovinu gde bi oni imali dominantnu ulogu", drugo: "Srpski narod se opredelio za Jugoslaviju, a ako to ne može, onda dolazi samo u obzir konfederativna Bosna i Hercegovina, znači uvažavanje sva tri naroda u Bosni i Hercegovini koja bi onda bila posebna država, ali konfederativna". Jednostavno", piše on," treća varijanta ne postoji" i treće: "Hrvatski narod i njihova stranka HDZ", to je sledeći pasus, "zagovaraju, mada oprezno, konfederalnu Bosnu i Hercegovinu. U praktičnim postupcima Hrvati su puno uradili za ovu opciju. Više formalno se izjašnjavaju za jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu. Ovdje se više u ovakvom ponašanju radi o hrvatsko-muslimanskoj sprezi protiv Srba, a ne o nekakvoj realnoj opciji". Je li to tačno, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Vi tačno čitate dokument.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. I on kaže, četvrto, da je imao posetu Hoze Kutiljera (Jose Cutileiro) i da je Kutiljero rekao da su strane na početnim pozicijama, da želi o tome da čuje i mišljenje komandanta. On mu je izneo svoje mišljenje i tako dalje. Evidentne su dve činjenice: "Prva, da su Srbi zadovoljni i druga, da se taj dokument", misli se na Kutiljerov plan, "toliko različito tumači da sad više nije ništa jasno." Je li tako stoji?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tako piše u dokumentu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I onda govori o stanju na teritoriji JNA. Kaže: "Odnos rukovodstva HDZ prema JNA svakim danom sve neprijateljskiji" i onda govori da se nazivaju, takozvana, "'jugo-armija', koja je brutalno ubijala Hrvate i rušila kuće, da se govori," on sve citira, "'srbo-četnička vojska'" i tako dalje. "Ocena je da svaki razgovor o eventualnom ostanku armije na hrvatskim prostorima u Bosni i Hercegovini i nekakvoj saradnji jednostavno u ovoj situaciji nema nikakve šanse". Je li tačno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ta armija je ostala i to sa četiri korpusa Vojske Republike Srpske.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A onda kaže: "Uloga Armije" Pa pročitao sam vam u onoj informaciji da je formirana Vojska Republike Srpske...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo to govorim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I da su je činili građani Bosne i Hercegovine, kao što su i armiju Bosne i Hercegovine činili građani Bosne i Hercegovine, samo Muslimani.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, samo što je srpska vojska dobila 820 tenkova, 1018 transportera, 1560 haubica i ostalog, a drugi nisu ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dobro.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** ... ni puške jedne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Doći ćemo mi to šta je ko dobio i šta je to tamo bilo. Kaže između ostalog ovde u tački 3: "Uloga Armije u sprečavanju krvoprolića u Sarajevu 3. na 4.mart 1992. godine je snažno odjeknula u pozitivnom smislu kod svih građana Bosne i Hercegovine". A onda kaže "čelnici ove stranke na svim nivoima nastoje kod hrvatskog naroda minimizirati postupak armije navedene noći i u tome dosta uspevaju". Sećate se da je Armija sprečila sukobe, krvoprolića i tako dalje ... Sećate se tih događaja, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Detalja se ne sjećam. Znam da je to bilo, al' se detalja ne mogu sjetiti. Ne smijem da dajem o tome komentar. Ne mogu da dam, ne, ne smijem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ne možete.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne mogu, o detaljima ne mogu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. A u tački "b" kaže: "Uloga armije navedene noći je povratila poverenje muslimanskog naroda prema JNA u znatnoj meri. Komanda oblasti je najviše telegrama, pisama i telefonskih poziva dobila od Muslimana u znak zahvalnosti što smo sprečili krvoproliće. Imamo saznanja da rukovodstvo SDA i još nekih stranaka razmatraju plan kako bi se opet muslimanski narod usmerio protiv JNA. Za sada nemaju uspeha". Na žalost, kasnije su imali. Je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne. Na žalost plaćeno je sa 178.000 života Muslimana u Bosni i Hercegovini. To je rezultat ovoga svega.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Rezultat onog referenduma ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Agresije, da, da, agresije na Bosnu i Hercegovinu.



**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ko je izvršio agresiju? Je li ovi Srbi iz Bosne i Hercegovine izvršili agresiju sami na sebe?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nego ne nego u sprezi sa Velikom Srbijom, Srbijom i Crnom Gorom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je li Vojska Republike Srpske bila sastavljena od ljudi iz Republike Srpske, iz Bosne i Hercegovine ili možda iz Jugoslavije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** I iz Srbije i Crne Gore.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To nešto malo dobrovoljaca iz Srbije i Crne i Gore, gospodine Selak, da li možete da uporedite sa brojem mudžahe-dina koji su došli da se bore na muslimanskoj strani?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, mogu. Oni iz Ukrajine (Ukraine), Belorusije (Belorussia) i Rumunije (Romania) koji su došli preko Jugoslavije i dobrovoljci iz Jugoslavije, arkanovci, šešeljevci i tako dalje ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To ih na prste možete nabrojati ...

**SUDIJA MEJ:** Ova vrsta rasprave nas nigde neće odvesti. Pređite na nešto drugo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Gospodin Grum vam je posebno skrenuo pažnju na deo ovog dokumenta koji nosi naziv "Neka iskustva". To vam je peta strana, ali ja ću vam skrenuti pažnju na ono na šta je gospodin Grum propustio da vam skrene pažnju. On govori o nekim iskustvima, pa i kaže. "Većina naoružanih Srba ne želi da ide sa uže teritorije u zagradi stavlja pod navodnice sa 'praga' sa svog praga, sa svog kućnog praga, već da brani svoje selo, delove grada i vojne objekte koji su u njihovoj neposrednoj blizini. To se posebno odnosi na Srbe na prostorima gde je u većini muslimansko stanovništvo." Dakle, boje se za svoje porodice, zato što su ugroženi. Je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovo što ste pročitali, tako piše, a kakvo je bilo ponašanje...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Nisu imali čega da se boje?

**SVEDOK OSMAN SELA:** Da. Vidimo šta se desilo na teritoriji koju je kontrolisala Armija Bosne i Hercegovine, da nije bilo takvih logora, nije bilo genocida kao što se desio ovamo, pa to vam nešto govori, gospodine?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Nije valjda, nije valjda da ne znate da je bilo 400 logora u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj za Srbe. Nije valjda da vam to nije poznato, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Znam isto tako da je bilo 640 logora koji su Srbi ... Gdje su zatvarali i žene i djecu od godinu dana, starce i tako dalje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To vi ne znate. Kad biste vi to znali onda bi znali i ovi koji su vas doveli da ovde svedočite. Čak i oni to ne tvrde.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Radim u Savezu logoraša, časni Sude. Imam informacije tačne.

**SUDIJA MEJ:** Neću da dozvolim da se nastavi ovakva rasprava. Držite se tog dokumenta, ako imate neka konkretna pitanja o njemu da postavite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** On ukazuje da pojedini čelnici Srpske demokratske stranke zagovaraju distanciranje od JNA i stvaranje neke druge vojske što može imati negativne posledice za JNA, što je tačno i da Skupštine SAO postavljaju nekakve uslove, ultimatumе armiji, što je, takođe, tačno. Kaže, da ne treba da bi bilo neophodno da se stane sa formiranjem i naoružavanjem dobrovoljačkih jedinica dok se ne sredi stanje i tako dalje. Dakle, onda dalje govori u tom dokumentu, skladišta, to je "RMR", to su ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ratne materijalne rezerve.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ratne materijalne rezerve, stanje i problemi, dislokacije i onda govori da se iz Donjeg Lapca, da se prebaci u Bosanski Petrovac, jer smatra da je sigurnije. Donji Lapac je, takođe, na srpskoj teritoriji, ali u Krajini ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Kao i Bosanski Petrovac

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Molim?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Kao i Bosanski Petrovac

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Valjda je Bosanski Petrovac u Bosni.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ali je većinsko srpsko stanovništvo. Nije ga prebacio u Donji Vakuf ili Travnik

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, prebacio ga je na teritoriju Bosne i Hercegovine, skladište Golubić kod Knina koje se ovde pominje. Golubić se pominje kao centar za obuku. On prebacuje u Bosansko Grahovo gde formira novo skladište.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, Bosansko Grahovo. 99 posto srpskog stanovništva, časni Sude. Uzmite popis 1991. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, dobro. On to prebacuje iz Knina. On prebacuje skladišta na sigurnije lokacije.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Iz skladište u Doboju u selo Tumare, Tumarsko brdo, deset kilometara od Zavidovića, a skladište Ševarlije, koje ste vi citirali, izbacuje čak sa teritorije Bosne i Hercegovine i šalje u Srbiju. Dakle, ne da ne dovozi iz Srbije, nego šalje rezerve u Srbiju. Je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ali uzmite datum, jer tek se kasnije osjetio nedostatak municije, naoružanja i ostalog. U ovo vrijeme je bio višak, balast da ne bi pao u ruke, da ne nazovem neprijatelja sa druge strane.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Prema tome, ovo je prebacivanje iz baza, a ne nekakvo deljenje. A onda kaže "predislokacijom navedenih rezervi objedinjujemo sigurnost i njihovu upotrebu od strane JNA." Posebno napominje na osmoj strani da se u skladištu Paletići i skladištu Hadžići, Ušivak, Igman i Krupanjska rijeka nalaze ogromna, upotrebljavaju izraz "ogromna" sredstva Teritorijalne odbrane i JNA. To je ono što ste vi koristili, je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jeste i zna se razlog zašto je to otišlo iz Hadžića i Paletića, jer je tu muslimansko stanovništvo i to mogu dokazati popisom 1991. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A onda kaže: "Imajući u vidu opciju da će uskoro Bosna i Hercegovina biti priznata kao država, a da srpski narod ne želi da ostane i živi u geto-državi, očekivati je brojne probleme u odnosu na JNA". Je l' vam to poznato?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja ovo što piše ... Tako je napisano, al' me ne iznenađuje ko je pisao da ima ovakav stav.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kaže: "Upozoriti još oštrije legalne vlasti u Bosni i Hercegovini na svim nivoima kao i sve građane primenom raznih metoda da ne preduzimaju prema pripadnicima JNA bilo šta što bi moglo izazvati reakciju, pa i sukobe. Na tome se dosta uspjelo nakon poznatih događaja u Sarajevu početkom marta". I govori da je izneto Hoze Kutiljeru pre par dana i posebno mu skrenuta pažnja na teške posledice ukoliko Evropska zajednica podrži taj negativni odnos prema JNA. Govori o potrebi eliminisanja neistina o armiji. Dakle, da li je ovo što general Kukanjac piše izraz objektivnog stanja koje tada vlada i da JNA ima jednak odnos prema svima ili vi tvrdite suprotno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** On je pisao da JNA ima jednak odnos prema svima, ali sam raspored materijalnih rezervi, izvlačenja njegovog i kasnije ponašanje demantuju ovaj dokument, časni Sude.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, to je ono što vi tvrdite.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pod zakletvom sam i govorim onako kako jeste.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, ja ću da pokušam da pređem ... Evo vam ga, ovde vam je, o tome ste detaljno govorili. Gospodin Grum je naglasio da se u tabulatoru 7, radi efikasnog korišćenja vremena, nalazi više dokumenata. Ja ih nisam posebno analizirao, ali taj tabulator 7 je napravljen u vidu tabele. Ovde su komentari, vaši, gospodine Selak. Znači, imate dokument gde kaže: "Lista učesnika Narodnooslobodilačkog rata iz Kotor Varoši kojima treba izdati lako oružje", to je jedan dokument, to su učesnici, partizani, veterani iz Narodnooslobodilačkog rata kojima je to dato za ličnu zaštitu, je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Rekli ste ima jedan Musliman na spisku?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Jeste primetili da pored imena tog Muslimana, da piše da im je on i komandir tog njihovog odeljenja, od desetak, petanest ljudi, da se ne vraćamo dalje?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Deset ljudi da je komandir. To je komentar, tamo naglašeno, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I da je Musliman komandir?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, je l' to, po vama, neki neprijateljski akt prema Muslimanima?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ali, to su borci Drugog svjetskog rata. Preko 60, 65, 70 godina. Nisu vojni obveznici i oni su ostali. Bilo ... Ostalo je Muslimana i u Srbiji, Republici Srpskoj, prema tome, svako odgovora za svoje ponašanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To i ja mislim da svako treba da odgovora za svoje ponašanje, a ne da neko odgovora za tuđe ponašanje.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, da, slažem se potpuno, gospodine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To mi je vrlo drago. Pa, onda imate dokument opštinskog štaba TO Bosanski Petrovac, pisao kapetan prve klase Obrad Vržina i kažete: "Zahtev je od 13. decembra, izdat od strane Teritorijalne odbrane Bosanskog Petrovca pozadinskoj bazi." To je sve u vreme postojanja SFRJ i Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Datum jeste iz tog vremena, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Onda imate da pukovnik Škondrić podržava zahtev i objašnjava razloge zašto bi trebalo izdati. Govori se i o Gradimiru Petroviću. To je sve što se odnosi na vreme normalne komunikacije između vojske i JNA. Da li se sećate, gospodine Selak, da vas je jutros gospodin Grum pitao odakle je oružje, ovo kada je govorio o dobrovoljcima i vi ste mu objasnili da je delimično iz pozadinskih baza, tu sa teritorije Bosne i Hercegovine, delimično, kako ste rekli, iz dela naoružavanja, naoružanja jedinica koje su se povlačile iz Bosne i Hercegovine. Jeste tako rekli?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** I jedinica koje su se povlačile, odnosno materijalnih rezervi iz skladišta baza jer je rasformirana pozadinska baza

u Zagrebu, u Karlovcu i ta su materijalna sredstva kamionima prebačena, prevežena na teritoriju Banjalučkog korpusa odnosno Prvog krajiškog.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, objasnili ste, dakle, iz pozadinskih baza i iz sredstava jedinica koje su se povlačile iz Slovenije i Hrvatske.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, jer je rasformiran Zagrebački korpus.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je l' to pokazuje da je u to vreme na teritoriji Bosne i Hercegovine bila jedna ogromna koncentracija naoružanja i vojne opreme, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Prema tome nije naoružanje i vojna oprema dolazila iz Srbije, već se nalazila u Bosni i Hercegovini, je l' tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U to vrijeme da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Samo sam hteo da to čujem, pošto se ovde tvrdi suprotno. Onda neću više da prelazim preko ove tabelarne zbirke dokumenata

**SVEDOK SELAK:** Časni Sude, dozvolite ...

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak. Možda je ovo pogodan trenutak da odemo na pauzu. Gospodine Selak, nešto ste hteli da kažete?

**SVEDOK SELAK:** Dozvolite da objasnim o ovom dokumentu, što me je sada optuženi pitao ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE:** Pa, vi ste dali odgovor.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Naoružanje ... Nisam odgovorio, molim vas.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vi ste odgovorili.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nisam odgovorio

**prevodioci:** Nemojte da govorite istovremeno zbog prevodioca.

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak, dajte svedoku da završi, a onda ćemo da odemo na pauzu.

**SVEDOK SELAK - ODGOVOR:** Naoružanje i vojna oprema koja je dolazila, izvlačena iz Slovenije i Hrvatske, išla je preko teritorije bosanske krajine. Nije bilo potrebe za naoružanjem i opremom iz Srbije za teritoriju bosanske krajine, to sam izjavio, a ne znam za istočni deo Bosne i Hercegovine i granicu sa Srbijom i Crnom Gorom. Toliko.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Izvolite, gospodine Grum.

**TUŽILAC GRUM:** Gospodine Ker se vratio sa ovim odlomcima iz sveske. Uz dozvolu Suda zamolio bih da se to preda optuženom.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Sada ćemo da idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Miloševiću. Danas ćemo da radimo do 14.00 da bismo malo nadoknadili izgubljeno vreme.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, pogledajte tabulator 9, pošto ste ga komentarisali. To je već januar 1992. godine, kaže, "zastupa komandanta", odnosno, "zamenjuje komandanta pukovnik Milan Škondrić". To je 530. pozadinska baza. Pitao vas je gospodin Grum, pošto ste komentarisali ovo šta piše, došli do zaključka u drugom pasusu da su "funkcije i kontrole teritorije upravnih i rokadnih komunikacija, zaštita objekata od posebnog značaja i sadejstva jedinica JNA u eventualnom izvođenju borbenih dejstava na ovim prostorima", gospodin Grum vas je pitao da li ste vi znali da su bila planirana neka borbeno dejstva. Vi ste rekli da niste znali, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A sada, da li je jasno upravo iz ovog dokumenta, da se tu uopšte ne govori niokakvim planiranim borbenim dejstvima već upravo piše suprotno, kaže: "U eventualnom izvođenju borbenih dejstava na ovim prostorima", to znači "eventualno", ako dođe do nekog stanja nužde, prema tome, ne postoji nikakav plan za izvođenje

borbenih dejstava, nego ukoliko ljudi budu ugroženi, znači, eventualno izvođenje borbenih dejstava, je li to jasno ili nije, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tako piše u dokumentu koji je potpisao pukovnik Škondrić, međutim postojali su planovi za upotrebu jedinica JNA, ratni planovi koji su se dorađivali svake godine, ažurirali, tako da planovi postoje i postojali su.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Decenijama, a mislim od kada postoji institucija koja se zove vojska, ona uvek ima neke svoje planove, ali gospodin Grum vas nije pitao da li vojska ima svoje planove nego da li ste vi znali za nekakav plan o borbenim dejstvima, a iz ovoga proizilazi da nikakav plan nije postojao, jer se samo govori o eventualnom izvođenju borbenih dejstava na tim prostorima, ako dođe do nužne upotrebe vojske na tim prostorima. Je l' tako ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja samo dajem komentar. Da, ovde ne govori o konkretnim planovima nego o eventualnom izvođenju borbi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, ne govori niokakvom konkretnom planu.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** O konkretnom planu ne govori.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Nikakav konkretan plan nije, nije tu mogao postojati.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** E sada, preskočiću neke od ovih vaših dokaznih predmeta jer nemam mnogo vremena. Evo vidite, naprimer, da je broj 12, "komanda 10. korpusa, komandi 530. pozadinske baze na ličnost komandanta". Telegraf komande 10. korpusa govori "formiranje Teritorijalne odbrane Srpske opštine Bosanska Krupa", daje objašnjenje. Ovo se svodi, praktično, da li sam u pravu, gospodine Selak, na lokalno međusobno dopisivanje, tu, između vas i opštine, na vašem terenu, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ovdje komandant Druge vojne oblasti šalje informaciju kako da postupi komanda 10. korpusa i komanda 530. pozadinske baze i ako ne riješe sami da traže preko Tehničke uprave SSNO-a riješenje ovog problema koji dokument tretira.



**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To vi treba da rešite kao komandant te baze, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nego pukovnik Škondrić. To je 530. pozadinska baza u Bosanskom Petrovcu koja se kasnije spojila sa mojom bazom, da i bila je njen odeljak.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je l' on bio u vašoj nadležnosti?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U to vrijeme nije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Neću da vas pitam o tome pošto shvatam da takve stvari i odnosi sa Teritorijalnom odbranom nisu za vas bili nikakva tajna, je li to tačno ili ne?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nisu smjeli da budu tajna, jer ja sam logistički objezbeđivao sve jedinice u zoni moje odgovornosti, pa i Teritorijalnu odbranu, sa borbenim potrebama.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, da li su bili ili nisu bili neka tajna za vas?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nisu bili tajna.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To sam hteo da čujem. Imate ovde u tabulatoru 15 zahtev za popunu jedinica Teritorijalne odbrane i "SJB". Valjda je to Služba javne bezbednosti ili nešto drugo, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I onda kaže, dakle, postavlja se zahtev Okružnog štaba TO Bihać.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je to u vreme kad JNA normalno funkcioniše, nema nikakvih sukoba. Teritorijalna odbrana Bihaća regularno se obraća za popunu naoružanjem, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovo je jedinstven slučaj da komandant, odnosno načelnik službe Druge vojne oblasti šalje Generalštabu JNA u Beograd za odobrenje izdavanja pešadijskog naoružanja štabu Teritorijalne odbrane jedne općine koja je bila pod muslimanskom većinom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, znači ide se na rešavanje zahteva te opštine, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, ali samo ovaj slučaj, a ne za Petrovac i tako dalje i tako dalje, Grahovo, Drvar, Ključ i ostale općine, nego samo za Bihać gdje je većinsko muslimansko stanovništvo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Recite mi, molim vas, je l' to bila neka diskriminacija prema Bihaću gde je većinsko muslimansko stanovništvo?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja ne govorim o diskriminaciji nego o produženom putu rešavanja ovog pitanja, ovog problema.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, a recite mi, molim vas, pošto sada imamo i ovaj dokazni predmet Tužilaštva broj 16, gde piše "Predaja AP 7,62 mm", komanda Druge vojne oblasti, kaže: "Na osnovu ukazane potrebe i trenutne situacije u gradu Sarajevu izdajte štabu Teritorijalne odbrane Novo Sarajevo 250 pušaka". To ste komentarisali. Recite mi da li su Srbi u Sarajevu bili ugroženi ili nisu, tad?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja u to vrijeme kada se ovo dešavalo nisam imao decidnih i svakodnevnih informacija o zbivanjima u Sarajevu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Znači niste u stanju da odgovorite na to pitanje i onda neću da vas time, da vas time opterećujem.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ali da komandant armije vojne oblasti šalje divizionu naređenje, to je malo nelogično. I Novo Sarajevo je ... Srpsko stanovništvo većinsko ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pogledajte, molim vas, tabulator 18 u kome Talić objašnjava, znači, 7. maja da pripadnici JNA koji nisu iz Bosne i Hercegovine napuštaju Bosnu i Hercegovinu, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovdje ne Talić, nego Vukelić, pomoćnik za Moral piše. To smo komentarisali, ako je to, ako mislite na taj dokument?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ne, ne. To je tabulator, onda, 18. Izvinjavam se, 18 sam ja komentarisao na početku, nego tabulator 17. Pogrešio sam ja u broju. Iz ovoga se vidi, dakle, da pripadnici JNA koji nisu sa područja Bosne i Hercegovine, napuštaju Bosnu i Hercegovinu, je li tako, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Hvala lepo. Idemo dalje.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Samo po njihovoj želji, a ne da moraju napustiti, jer ima drugi dokument, časni Sude, gde je bitno skrenuta pažnja da ne smeju napuštati položaje oficiri iz vojske Republike Srpske, a koji su rođeni u Srbiji i Crnoj Gori, bez odobrenja Generalštaba Savezne Republike Jugoslavije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, pošto vi znate da je bila odluka da oni svi napuste, ovo se samo odnosi, ja pretpostavljam da to govorite o tabulatoru 19, samo odnosi na sprečavanje nekog haosa, da ljudi ne idu neorganizovano, već da budu, da se njihov odlazak notira i organizovano sprovode, a ne da ne smeju napuštati.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Iz pozadinske baze kojom sam ja komandovao, ja ne znam ni za jedan slučaj u maju, junu da je napustio položaj oficir rođen u Srbiji, Crnoj Gori, osim poručnika Bošnjaka iz Crne Gore, a Srbin nije nijedan.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A to je onda u kontradikciji sa onim što smo malopre rekli, jer smo tamo videli da su upravo napustili i to svi.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja govorim o pozadinskoj bazi, ne o korpusu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** O pozadinskoj bazi, praktično administrativnom osoblju, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Administrativno osoblje, oprostite, skladište municija, goriva, to nisu administrativno osoblje, to su specijalisti upravo za municiju, naoružanje, hemijska sredstva i tako dalje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, to su pomoćne službe, to su stručnjaci, je li tako? Kažete i sami.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kažete i sami specijalisti.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, stručnjaci.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I onda se nemože ostaviti dok im ne dođe zamena, a oni svi odlaze kada se nađu odgovorajuća rešenja, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja ponavljam, sjećam se da je i jedan otišao i veoma mali broj, imamo i šemu pozadinske, odnosno komande korpusa, časni Sude, gde se vidi posle 18. maja kol'ko je ostalo oficira u komandi korpusa, a rodnom su iz Srbije i Crne Gore. Poimenično ima na šemi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gde je ta šema, "pojedinačno"?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, to je bilo u *Predmetu Brđanin* ili *Predmetu Tadić*.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Onda ćemo naknadno to da vidimo. Molim vas da sada komentarišemo ovu vašu šemu koju ste napravili. Sadržaj je tabulator 21 koji govori o tome da ... Ovde se kaže da je pregled toka logističke, toka logistike Vojske Republike Srpske i Vojske Jugoslavije, vezano za 14. pozadinsku bazu nakon 18. maja. E u vezi sa tim, vi ste, između ostalog u svojoj ovoj radnoj beležnici koju ste ovde citirali, datum 4. juna 1992. godine, opisivali šta je general Đukić govorio, ko bi bio zadužen, kako vi kažete, za plate Vojske Republike Srpske, sa brojnima, sa stanjem 19. maja 1992. godine. Tada JNA napušta i više nije JNA u Bosni i Hercegovini, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** JNA zvanično napušta, ali jedinice ostaju. Preimenovane su u Vojsku Republike Srpske.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vojsku Republike Srpske čine oni pripadnici koji su iz Bosne i Hercegovine.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kao što i vojsku Armiju Bosne i Hercegovine čine uglavnom pripadnici i oficiri iz Bosne i Hercegovine, samo Muslimani, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ni to ne. Bilo je i Srba i Hrvata i Bošnjaka, najviše, jasno, ali kad govorimo o ovom naređenju generala Đukića, ono se sprovodilo cijelim tokom rata, časni Sude

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Samo da jednu stvar ovde raščistimo. Vi govorite o platama tih ljudi.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je vama jasno, gospodine Selak, da su ljudi zadržali svoja stečena prava na lični dohodak i socijalno osiguranje? Je l' to jasno ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, al' su ostali na istim radnim mjestima.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, oni su zadržali svoja stečena prava. Pomenuli ste čak i penzije koje ... Da nije sporno da neko ko je stekao uslove za penziju ima pravo da je prima iz Fondova socijalnog osiguranja u koje je za vreme njegovog službovanja uplaćivan njegov doprinos za tu penziju, a sami ste ovde rekli, kada se govori o platama, upotrebili ste izraz "ne živi se od vazduha", da nisu dobijali plate, ne bi imali od čega da žive. Čak ste vrlo, ovako, široko opisali, "morali bi da idu na narodnu kuhinju, na ulicu da se hrane." Preme tome, ti dotadašnji pripadnici JNA koji su ostali u Bosni i Hercegovini, pridružili su se Vojsci Republike Srpske, zadržali su svoja stečena prava na lične dohotke i socijalno osiguranje. Pa šta s tim? Zar smatrate da nije trebalo da zadrže ta svoja prava, da idu na te narodne kuhinje, na ulicu da se hrane, da nemaju od čega da im žive porodice?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Radi se o drugom. Vi znate da u našem narodu, na Balkanu kaže: "Radim za onoga ko me plaća". Preme tome ako me plaća Savezna Republika Jugoslavija, onda za njih i radim, je li tako?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To, gospodine Selak, u ovom vašem slučaju apsolutno nije tačno. Vi govorite o tome da su ti ljudi zadržali svoja prava na lični dohodak i osiguranje, to je vrsta pomoći koju niko ne spori da je Savezna Republika Jugoslavije pružala nekadašnjim pripadnicima JNA ... Šta ja želim da osporim, to je ono što ste vi komentarisali ovu šemu, navodnu šemu. Rekli da to pokazuje da je Generalštab Vojske Jugoslavije, zapisao sam šta ste rekli, "bio nadležan po pitanju rukovođenja i komandovanja Vojskom Republike Srpske", što apsolutno nije tačno. Dakle, da li je vama poznato da je Vojska Republike Srpske bila samostalna vojska, da je Republika Srpska donela svoj Ustav i da po tom Ustavu postoji ...

**SUDIJA MEJ:** Ne, ove stvari moramo da obradimo jednu po jednu. Vi, gospodine Miloševiću, ne osporavate, koliko sam ja shvatio, da je SRJ isplaćivala plate za osoblje Vojske Republike Srpske, je li tako?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - ODGOVOR:** Gospodine Mej, ljudi su zadržali svoja stečena prava na platu i socijalno osiguranje. To je pomoć koja ...

**SUDIJA MEJ:** Znači vi ne osporavate da su oni njima davali plate, kako god to vi nazivate?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** To što gospodin Selak kaže, ja osporavam to da je imala bilo kakvu nadležnost Vojska Jugoslavije u vezi sa rukovođenjem i komandovanje Vojskom Republike Srpske. Je li vama ...

**SUDIJA MEJ:** Hajde da ovde napravimo pauzu. Vi ste čuli šta osporava optuženi. Da li je Vojska Jugoslavije imala ikakva ovlašćenja u odnosu na rukovođenje i komandovanje Vojskom Republike Srpske?

**SVEDOK SELAK:** Časni Sude, kada je formirana Vojska Republike Srpske general Adžić, načelnik Generalštaba, je potpisao naredbu da je komandant Vojske Republike Srpske general-potpukovnik Ratko Mladić, to je jedno. Drugo, za ceo tok rata, ja sam bio u Banja Luci, redovno su komunikacije išle, snabdevanje, isplata, sve je išlo preko Beograda. Politika je donosila odluku, na čelu sa optuženim, sa Karadžićem, a onda se to odražavalo preko vojske i izvršavalo sve ostalo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, dajte da budemo sasvim precizni. Je li Vojska Republike Srpske imala svoju Vrhovnu komandu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jeste.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je u Republici Srpskoj postojao Vrhovni savet odbrane?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Postojale su sve institucije Republike Srpske kao samostalne države ... Vojska ... Koja je bila u sastavu, a to je potpisao predsednik skupštine Republike Srpske, ovaj, Momčilo Krajišnik.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je jasno da je Vojska Republike Srpske bila samostalna vojska, a nije bila pod komandom nikakvog Generalštaba Vojske Jugoslavije.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Samo formalno. Postoji u Tribunalu dokument gdje kaže da oficir koji napusti Vojsku Republike Srpske, da će odgovarati u

Saveznoj Republici Jugoslaviji. Dokument je meni prije par dana predočen. Prema tome, to govori i to daje odgovor.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To ne daje odgovor, jer vi ste maločas rekli da je formalno bila odvojena, a nije stvarno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nije stvarno, da. To tvrdim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Da li postoji bilo kakav borbeni zadatak, bilo kakva naredba uobičajena u vojsci koja bi mogla ići od Generalštaba Vojske Jugoslavije ka Glavnom štabu Vojske Republike Srpske? Da li je ikad postojala bilo kakva, takva naredba ili su oni imali svoj Vrhovni savet odbrane i svoju Vrhovnu komandu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, nije bilo potrebe za takvim odlukama jer su ciljevi bili isti - stvaranje nove Jugoslavije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, vi ste vojnik i vi znate da ako postoji lanac komandovanja, onda taj lanac komandovanja mora da funkcioniše, a pošto nemate ni jednu naredbu, onda taj lanac komandovanje ne postoji, je li tako gospodine Selak ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Rekao sam formalno, da, ali stvarno, ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, to je vaše uverenje. Ja se na tome neću dalje da zadržavam, jer ako ne postoje naredbe, ne može da postoji lanac komandovanja, a vi to kao vojnik znate, završili ste sve vojne škole ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nije bilo potrebe za takvim naredbama jer je politika zadavala, izdavala zadatke armiji, a vi ste preuzeli komandovanje vojskom 30. juna 1991. godine, to je ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ma nije valjda?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** I Mamula ... Ma da ... I gospodin Jović su to svojevremeno izjavili. Vi to znate.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To nije izjavio Jović, niti je mogao izjaviti, a Mamula je bio davno u penziji.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** A dao je izjavu o tome.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Šta je Mamula izjavio iz penzije, ja to ne znam. To bi i formalno i stvarno bilo nemoguće. Da idemo dalje, ovde je bilo pomena o civilnim licima, civilna lica na službi u vojsci su obično razne vrste stručnjaka, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Koji ne nose uniformu, ali su zaposleni u vojsci. Može da bude šofer, može da bude mehaničar...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** I doktor i piromehaničar.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, može da bude stručnjak bilo koje vrste. Ne znam ... Piromehaničar, šta vam je to?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Za eksplozivne materijale i ubojna sredstva.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dobro, gospodine Selak. Vi, verovatno, niste imali eksplozivne materijale i ubojna sredstva u Vojsci Bosne i Hercegovine. I vi govorite kako su se tamo pridržavali običaja rata i ratnog prava i nije bilo ratnih zločina, etničkog čišćenja, niti bilo šta drugo, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Cifre govore koliko je žrtava bilo. Civila, djece, a koliko boraca. Savez logoraša Bosne i Hercegovine ima eksplicitne podatke o žrtvama dece od godinu dana, do staraca od 80 godina.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Na žalost, sve je to tragično i na žalost sve to postoji u tom građanskom ratu na sve tri strane.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To nije bio građanski rat.

**SUDIJA MEJ:** Ne. Nećemo da idemo na ovakvo uopštavanje. Pređite na neka konkretnija pitanja.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Evo, neka puste jedan kratki izvod sa jedne kasete, gde se vidi kako se ponaša i kako izgleda ponašanje te Armije Bosne i Hercegovine.

**SUDIJA MEJ:** Ne. U čemu se sastoji relevantnost toga, vezano za ovog svedoka? Da li se on vidi na tome?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ne vidi se, ne vidi se.



**SUDIJA MEJ:** Onda nema nikakvog smisla da mu se to pokaže.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Imaće smisla za onda nešto drugo, a reč je o zločinima upravo te Armije Bosne i Hercegovine...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Neka svako odgovara za svoje ponašanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja se sa tim slažem, da svako odgovara za svoje ponašanje. Gospodine Selak, vi kažete da ste poreklom iz Višegrada?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kažete, to je vaša izjava od 1996. godine, na prvoj strani, u prvom pasusu, da su u toku Drugog svetskog rata tamo počinjeni zločini nad Muslimanima, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Užasni zločini, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ko je počinio te zločine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Četnici.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Recite mi molim vas, pošto ste iz Višegrada, pošto kažete da su počinjeni zločini nad Muslimanima, je li vama poznato da je ustanak protiv okupatora dignut u Srbiji, 7. jula 1941. godine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ustanak je dignut i u Drvaru i u Bosni i Hercegovini, istovremeno, je li tako?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, dobro, jedno mesec dana kasnije, ali nema veze, nekoliko nedelja kasnije...

**SUDIJA MEJ:** Ponovo moram da vas prekinem. Svedok ne može da kaže ništa o tome. Sve što stoji u njegovoj izjavi o tome je irelevantno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Pošto ste iz Višegrada, da li su u vašem gradu posle višestranačkih izbora 1990. godine počeli pritisci i pretnje i fizički napadi na Srbe i pojava onih genocidnih parola o potrebi istrebljenja Srba iz Višegrada? Sećate li se toga?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, to nije tačno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, a da li je tačno, recite mi, gospodine Selak, da je 1. jula 1991. godine, znači 1991. godine razbijen na Trgu oslobođenja u Višegradu spomenik nobelovcu Ivi Andriću, piscu Ivi Andriću i to je uradio rođeni brat jednog od lidera Stranke Demokratske Akcije u Višegradu i razbijena glava čekićem, ta glava od mermera koja je bila napravljena, a ceo događaj je snimala televizija, muslimanska, u to vreme? Znači 1. jula 1991. godine uništen spomenik Ivi Andriću, jedinom dobitniku Nobelove nagrade (Nobel Prize) iz Jugoslavije, samo zato što je Srbin. Je li tako ili nije? Je li taj događaj ne znate?

**SUDIJA MEJ:** Pređite na pitanje. Gospodine Selak, da li znate išta o ovome, naročito ono šta vi lično znate?

**SVEDOK SELAK:** Ja znam da je spomenik srušen. Ko ga je srušio, detalje ne znam. Ali znam da je na višegradskom mostu stradalo hiljadu ljudi, da je kompletno stanovništvo moralo ...

**SUDIJA MEJ:** To je nešto sasvim drugo, sasvim drugo. Izvolite, gospodine Miloševiću.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, znate, a to je sredina, pošto je 1. juli, to je tačno sredina 1991. godine ...

**SUDIJA MEJ:** Ne, vi ste već izneli suštinu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li se sećate, već u avgustu 1991. godine, letka koji su delili Muslimani u Višegradu, koji je rasturan sa 20 uputstava o tome šta sve treba činiti Srbima da se proteraju ili unište?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To prvi puta čujem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ne sećate se da je pisalo zabranite svojoj deci da se druže, igraju sa njima, istresajte im smeće pred njihova vrata, mokrite pred njihovim stanovima ...

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Selak, da li ste vi u to vreme bili u Višegradu?

**SVEDOK SELAK:** Bio sam u Banja Luci.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej, gospodin Selak je iz Višegrada.

**SUDIJA MEJ:** Naravno da je poreklom iz Višegrada, ali to ne znači da je u to vreme bio tamo. Bio je u Banja Luci. Da li ćemo imati još nekog svedoka iz Višegrada?

**TUŽILAC GRUM:** Časni Sude, to je jedna od opština koju nameravamo da uvedemo preko pravila 92bis.

**SUDIJA MEJ:** Znači imaćemo možda i svedoka koji će uživo da svedoči o tome?

**TUŽILAC GRUM:** Da. Možda jednog ili dvojicu.

**SUDIJA MEJ:** Bilo bi korisno da imamo bar jednog svedoka koji će uživo da svedoči o ovome, tako da možemo s njim ovo da raspravimo. Mi ćemo da se potrudimo da bude bar jedan svedok koji će uživo da svedočiti o Višegradu, tako da ćete moći, gospodine Miloševiću, to da raspravite sa njim. Gospodine Selak, kada ste otišli iz Višegrada?

**SVEDOK SELAK:** Časni Sude, otišao sam iz Višegrada 1941. godine, bježeći ... Porodica od četnika. Došao sam u Sarajevo gde su me stmjestili u dom. Tamo sam proveo 14 godina.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, da li to znači da vi posle toga niste išli u Višegrad?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jesam išao.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Jeste bili tih kritičnih godina u Višegradu, makar u poseti?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nisam bio jer mi dužnost u Banja Luci nije dozvoljavali niti jedan dan.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Sećate li se kao oficir JNA, u to vreme, još uvek, znači u aprilu 1992. godine kada je ovaj Murat Šabanović, koji je, inače, srušio taj spomenik Ivi Andriću, pretio da će srušiti hidrocentralu u Višegradu ...

**SUDIJA MEJ:** Ne. Nećemo gubiti vreme na ovaj način. Čuli ste šta je ovaj svedok rekao. On je odatle otišao 1941. godine. Nema nikakvog smisla da mu postavljate dalje ovakvu vrstu pitanja. Da bismo osigurali da možete nekog o ovome da ispitajte, dovešćemo nekog svedoka iz Višegrada. Molim vas nemojte više da postavljate ovakva pitanja ovom svedoku.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej, Jugoslavija je bila mala zemlja, a Bosna, njena republika, još manja. Tu se sve zna i svedok zna za ove događaje. To je nesumnjivo, ali mu je neprijatno da daje odgovore na njih i to razumem.

**SUDIJA MEJ:** Ono što smo rekli je da je to irelevantno za ovog svedoka. Pređite na nešto što ovaj svedok zna.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, da se vratimo na vašu izjavu. Vi ste završili Vojno-tehničku akademiju u Zagrebu. To stoji u vašoj izjavi iz 1996. godine, na prvoj strani. Je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Nakon završetka akademije vi ispunjavate uslove za potpukovnika, a ipak ste imenovani za pukovnika, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ja sam završetkom akademije dobio čin potporučnika. To je početni čin oficira posle akademije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Mislim, posle ove visoke škole koju ste imali?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Čin pukovnika sam dobio 1986. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A jeste li imenovani u čin pukovnika, prevremeno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Vanredno, a ne prevremeno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, vanredno ste, znači, unapređeni u najviši oficirski čin koji je ispod generalskog, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li ta činjenica da vas promovišu govori da tu nije bilo nikakve, kako bih rekao, diskriminacije po nacionalnoj osnovi u vojsci?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, moje službene ocene, zvanične, su bile zadnje četiri – “naročito se ističe”. To je rezultat mog rada. Na osnovu toga se stekao zakonski uslov da budem unaprijeđen u čin pukovnika, jer su moje jedinice od glavne inspekcije Narodne odbrane ocjenjivane izuzetnim ocjenama.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To je vrlo dobro, gospodine Selak i vrlo pozitivno za vas, ali vanredno unapređenje nije nikakvo pravo. Prema tome, da li se može zaključiti da to što ste vanredno unapređeni u čin pukovnika je značilo da nije bilo nikakve diskriminacije zato što ste vi Musliman?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, 1991. godine bilo je pukovnika Muslimana u JNA samo 28, a trebalo je, po nacionalnoj stukturi, biti 209. Generala je trebalo biti 14, a bilo je samo tri i tako dalje. Imam čitavu skalu zvaničnu, što mogu dokumentovati. Prema tome i Selak je bio jedan od njih ...

**SUDIJA ROBINSON – PITANJE:** Da li mogu da vas pitam, vi ovde kažete prema nacionalnom ključu trebalo je biti određen broj, na šta se to odnosi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Kad kažem “nacionalnom ključu”, govorim o broju stanovnika, Muslimana, Srba, Hrvata i ostalih u Jugoslaviji. Tako kada govorim o nacionalnoj pripadnosti viših oficira u JNA, uzimam ... Crnogoraca bilo je najmanje, trebalo je da bude četiri generala, a bilo je 19; Srba, trebalo je biti 56 generala, a bilo 77, Muslimana 14, a bili je samo tri. To je diskriminacija po nacionalnoj osnovi. Ovo je istina.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, da li vi zaista tvrdite da je u Jugoslovenskoj narodnoj armiji bila diskriminacija po nacionalnoj osnovi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U Generalštabu i gore u Personalnoj upravi da, jer imam dokumenta slavni, časni Sude, u tašni, četiri ili pet mojih molbi i za vanredno školovanje, za premještaj. Moji pretpostavljeni iz Banja Luke pozitivno šalju za Beograd, nijedan mi nije pozitivno riješeno ... Imam u tašni, časni Sude, to ovdje origanali dokumenata.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, gospodine Selak, vi ste vanredno unapređenu u čin pukovnika, a kažete da ste bili diskriminirani, je li vam to logično?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja sam rekao u toku vojne službe i rezultat rada moga je taj da su morali da mi daju čin pukovnika, jer komandant baze bio pukovnički čin. Imao sam ocjenu "naročito se ističe", prema tome nije bilo logike da komandant baze sa takvom ocjenom ne dobije čin pukovnika i vanredno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, gospodine Selak, po kom tom pravilu, po kome kažete nacionalni ključ prema broju stanovnika, pa valjda zavisno od toga koliko se iz neke nacionalne sredine neko opredeli za neku vojnu službu. Neko se više, a neko manje opredeljivao za vojne službe. Valjda je bilo struktura armije u pitanju, a ne samo nacionalna struktura cele Jugoslavije,

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, imam informacije, pojedinačne, da su, upravo, kandidati za vojne škole, Hrvati i Bošnjaci, govorim o ove dvije strukture, vršena diskriminacija na sistematskim ljekarskim pregledima, gdje je nalaženo da su fizički nespremni. Sportista, fudbaler, 18 godina konkuriše za Vojnu akademiju, odbija se jer, kao nije fizički zdrav. To se radilo prema Muslimanima, prema Hrvatima u Bosni i Hercegovini, to znam sigurno. U Donjem Vakufu ... Znam i ime čovjeka.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, gospodine Selak, meni je vrlo drago što ste mogli da izjavite takve stvari, jer je vrlo lako ustanoviti da je to neistina.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovo je istina.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, vrlo je dobro što ste tako nešto mogli da izjavite. Kažete da ste tokom 1992. godine na kratko vreme bili imenovani za vezu sa snagama Ujedinjenih nacija koje su bile određene za Krajinu i područje Bosne i Hercegovine. To kažete u izjavi 1996. godine na trećoj strani, ali ste smenjeni jer se niste slagali sa odlukama političkih vođa i kažete da su vas smenili Srbi, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Smijenilo me je, smijenio me Generalštab Jugoslovenske narodne armije koji me je i postavio, al' na intervenciju komandanta korpusa, generala Vukovića koji je, na žalost, poginuo, pa ne može to da potvrdi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa recite mi, molim vas, da li je razlog što ste pomereni sa tog položaja taj što ste se bavili nekom vrstom špijunske delatnosti?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, ne to. Špijunska djelatnost ... To nije tačno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, na prvoj strani vaše izjave od 10. marta 2002. godine i sami priznajete da tokom svojih prvih kontakata sa Međunarodnim krivičnim sudom, kako ga vi nazivate, svesno niste obelodanjivali podatke o vašoj povezanosti sa muslimanskim pokretom otpora u Banja Luci pre jula 1992. godine. Je l' tako da ste to rekli?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja sam rekao da je postojao pokret otpora i ja, kada sam penzionisan, biran sam za komandanta štaba pokreta otpora Bošnjaka u Banja Luci.

**SUDIJA MEJ:** Samo momenat. Poenta koju iznosi optuženi je da vi niste na početku, kada ste razgovarali sa službenicima iz Tužilaštva, izneli te stvari, a navodno to stoji u vašoj izjavi, zar ne? Je li to tačno da vi niste, kada ste se prvi put sreli sa predstavnicima Tužilaštva, izneli te stvari?

**SVEDOK SELAK:** Da, jer sam se bojao, časni Sude, za živote saradnika koji su živeli na prostorima Republike Srpske.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, svesno niste obelodanjivali podatke o vašoj povezanosti sa muslimanskim pokretom otpora u Banja Luci pre jula 1992. godine. Je l' tako ili ne?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je tačno dok ste još bili u službi JNA u činu pukovnika u dva navrata preko kurira prenosili informacije Muharemu Kržiću u Banja Luci. To piše na strani 1 izjave od 10. marta 2001.godine, treći pasus?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, u cilju zaštite muslimanskog naroda od genocida koji mu se pripremio, pripremao od strane JNA i paravojnih ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja vas samo pitam jeste li to radili, vi sad objašnjavate neke svoje naknadne razloge. A da li je tačno da ste te

informacije prenosili Vladi u Sarajevu koristeći se svojim šifrovanim imenom "Lido"? Je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Recite mi, da li je tačno da sve što ste saznavali, prosledivali i ambasadama Bosne i Hercegovine u Zagrebu i Sloveniji?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vi ste Kržiću prenosili informacije koje se tiču Sarajeva, je l' to tačno?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne koje se tiču Sarajeva, nego koje se tiču života i opstanka Bošnjaka u bosanskoj krajini, odnosno Banja Luci, samo to. Za Sarajevo ne znam ništa.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, imate na strani 1 izjave od 10. marta 2001. godine, u četvrtom pasusu to.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Izjave su, možda ... Informacije išle, stizale su u Sarajevo, ne možda, al' se radilo o životu u Banja Luci i spašavanja stanovnika, Bošnjaka u Banja Luci.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa dobro, da li je tačno da, što se tiče kvaliteta tih podataka, da su tu bile neke informacije "rekla-kazala"?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nisu, nego se ticalo o opstanku Muslimana, o hapšenju Muslimana, o stvaranju nekih grupa kao "Valter", "Merhamet", hapšenju, ubijanju, bacanju u rijeku Vrbas ... To sam izvještavao.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kakva grupa "Merhamet"? Je li to muslimanska grupa "Merhamet"?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Humanitarna organizacija "Merhamet". Uhapšeni su svi čelni ljudi ove organizacije u Banja Luci.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Zato što su se bavili humanitarnim poslovima, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nego da se bošnjačko-muslimanskom stanovništvu da do znanja da napušta Banja Luku, da mu tu više nema mjesta jer hapse čelne ljude, viđenije ljude, političare, ekonomiste, a onda narod jasno vidi šta se dešava i napušta, masovno, grad Banja Luku.



**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak, evo, primera radi, vi navodite da ste te informacije o nekakvom bombradovanju Sarajeva dobili i saznali od komandanta vazduhoplovstva, generala Ninkovića, sa kojim ste bili u dobrim odnosima. Je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, upravo sam to javio da se zaštiti stanovništvo o pretećem, mogućnosti bombardovanja Sarajeva od strane vazduhoplovstva Jugoslovenske narodne armije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je l' bombardovalo vazduhoplovstvo JNA Sarajevo?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jeste, bombardovala Vojska Republike Srpske, odnosno avioni iz Beograda su tukli Konjic, Sarajevo, Zvornik, Višegrad.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vrlo dobro, vrlo dobro. Vidimo da ste rekli sa ovim što ste čuli, iz čega proizilazi da je vaša konstrukcija jer, vi kažete da ste jednog dana slučajno zatekli generala Talića i čuli Ninkovića kako kaže, citirali ste njegove reči: "Sada smo spremni da udarimo na Sarajevo". Te na osnovu ove rečenice vi ste izjavili da ste prenosili SDA planove o bombardovanju Sarajeva?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne SDA, mene stranka SDA nikada nije interesirala, interesovao me je narod, ja sam se bojao da ne dođe do bombardovanja, da se ljudi sklanjaju, da ne ginu. Samo zbog preventive.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Znači zbog preventive da će možda doći do bombardovanja?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vrlo dobro. Recite mi, vi u svojoj izjavi navodite da ste u najvećem broju slučajeva informacije koje se tiču vojnih aktivnost Prvog krajiškog korpusa dobijali kada ste pili kafu sa srpskim kolegama, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da li sam pio kafu ili sam se nalazio sa oficirima, sa mojim kolegama, dojučerašnjim saradnicima, informacije sam dobijao i na taj način. Međutim, ovaj pokret otpora, časni Sude, nije ni metka ispalio, nikakvih oružanih akcija nije bilo, čak smo sprečavali i diverzije da ne bismo dali povod srpskoj vojsci da izvrši genocid kao što se desio u Prijedoru, Kozarcu i ostalim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, na to možemo da dođemo, to što se desilo u Prijedoru i dalje. Vi na strani četiri vaše izjave iz 1996. godine navodite da je uvek bilo problema sa nacionalizmom u SFRJ. Po navodima iz vaše izjave, vi govorite da je bilo samo srpskog nacionalizma. Pitanje glasi, gospodine Selak, da li je neko od vaše porodice ili prijatelja proganjan na nacionalnoj osnovi od strane Srba?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Od moje uže porodice ... Ja nisam imao takav slučaj, ali je bilo nacionalizma, ne samo kod Srba, nego i kod drugih naroda.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da bar to kažete. Navodite na strani 4, u trećem pasusu, primer. Kažete da vas je jednom jedan oficir nazvao "Turčinom", ali da je zbog toga on bio kažnjen, je li tako, ili nije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, dozvolite da objasnim ovaj slučaj. Ne mogu da odgovorim samo sa da ili ne. Bio sam na Vojnoj akademiji završna godina. Kada smo išli na kupanje, redovnu higijenu, ja sam se pohrvao sa mojim kolegom, Srbinom, u šali. Potpukovnik Ćuruvija Milan koji je bio nama rukovodioc, nije vidio da je bila šala. Ja sam kolegu digao u zrak, on je pomislio da ću ga baciti na beton i rekao: "Turčine, pusti ga!" Mene je to uvredilo. Svaka čast Turcima, ne želim da o njima govorim. Međutim, njemu je to u podsvjesti, jer nas su nazivali Turcima sa omalovažavanjem. Ćuruvija je kažnjen, navodno je kažnjen, meni se on pokušao izviniti nakon tri godine ... U Banja Luku je došao. To mi se desilo i od generala Adžića 1991. godine, u septembru mjesecu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da ne gubimo vreme, taj i u toj šali i sve to što ste ispričali koji vam je rekao "pusti ga, Turčine", kažnjen je zbog toga, je li tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tako sam ja čuo, saznao. Ja sam bio pitomac, nema, al' sam čuo da je imao problema.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, vi na strani 5 izjave od 1996. godine kažete da su Skupštinu SFRJ kontrolisali Srbi. Jeste li tako izjavili?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja nemam te izjave kod sebe. Mogao bih da pročitam, al' ako tako piše ... Al', časni Sude, nemam, ne mogu to..

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pitam vas samo ...

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak, prevodioci nisu uhvatili pitanje. Dajte da počnemo od početka, pre vaše izjave iz 1996. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Strana 5, vi kažete da su Skupštinu SFRJ kontrolisali Srbi. Molim vas, objasnite mi kako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jer je većina poslanika bili Srbi, Crnogorci i upravo se sa tom većinom, uzmimo i Makedonce koji su podržavali u to vrijeme, prema tome, na to sam mislio kada sam rekao da nadglasavanjem je bilo ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, vi ste bili visoki oficir JNA pa, pretpostavljam, da vam je jedna do dužnosti bila da znate Ustav Jugoslavije. Znači da je Skupština bila dvodomna, da je Veće republika i pokrajina bilo sastavljeno od istog broja iz svake Republike. Uopšte nije moglo, po Ustavu, da dođe do nadglasavanja donošenja bilo kakvog propisa, a da se tim putem do njega dođe nadglasavanjem. Je li vama to poznato ili nije, kako možete takvu besmislicu da tvrdite?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, upravo je ovakva Skupština donijela odluku o povlačenju naoružanja Teritorijalne odbrane Jugoslavije u magacine JNA što se Republike borile protiv toga i Slovenija nije dozvolila to, a nadglasavanje je upravo bilo u Skupštini. Krenulo od Generalštaba, a onda drugi dan Skupština SFRJ to usvojila.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, mi smo ustanovili da se to isto uradilo i u Srbiji. Tu nije bilo nikakve diskriminacije. Slovenija koja nije poštovala savezne zakone zbog toga ne treba valjda da bude pohvaljena. Ja vas ne pitam to, ja vas pitam da li je vama kao oficiru koji je morao znati Ustav, poznato da nadglasavanje nije bilo moguće u Skupštini Jugoslavije. Ako tvrdite da nije ...

**SUDIJA MEJ:** On kaže da je nadglasavanja bilo, tako da ne vidim šta možemo dalje da postignemo prepirkom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Dobro, ako smatrate da je prepirka to da ga pitam da li zna šta piše u Ustavu Jugoslavije i kako je izgledala Skupština, onda da prekinemo sa prepirkom.

**SUDIJA MEJ:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li vam je poznato, kad već govorite o tome da se stavlja oružje pod kontrolu JNA, da je upravo to učinjeno iz bezbednosnih razloga i to u svim Republikama, iz bezbedonosnih razloga, a ne iz bilo kakvih diskriminatorskih, što Slovenija nije poštovala, jedino.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To nije tačno, časni Sude, jer nikakvih problema nije bilo sa oružjem u magacinama, u jedinicama Teritorijalne odbrane, jer su moji organi povremeno išli da provjeravaju sigurnost i tehničku ispravnost i zaštitu od, da li je od ... Hemijski uticaj i tako dalje. Ulazili smo u magacine, provjeravali, nikakvih problema nismo imali sa smještajem, nego je bio cilj da se oduzme od stanovnika naoružanje, od TO da se vrati u JNA, da ona, po svom planu, izdaje naoružanje kome bude trebalo, a ne republika koja je imala nadliježnost jedina za naoružanje TO u svojoj zoni u ... Na svojoj teritoriji.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Videli ste da je čak u Parlamentu Srbije pokretano to pitanje sa iste pozicije. Prema tome, republike su bile u istoj poziciji, nisu bile diskriminisane i to je bila stvar vojske koja je bila jugoslovenska, a ne republička. Pa valjda vi to znate kao oficir JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ali Ustav SFRJ je decidno rekao da odbrana zemlje je ... Da ima JNA i Teritorijalnu odbranu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** S tim što je sve pod komandom JNA u slučaju bilo kakve ratne opasnosti.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** U slučaju rata da, al' ne u miru. Ovo je bio mir i nije bilo opasnosti od rata, časni Sude.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kao što vidim, očigledno jeste. Pošto sam baš pregledao podatak, vi ste tvrdili da imate neke podatke. Je l' vama poznato, na primer, da je u oktobru 1991. godine, a da ne govorim pre toga, sada govorim o oktobru 1991. godine, još uvek 27 posto starešinskog kadra u JNA, znači već kraj 1991. godine, nisu bili ni Srbi, ni Crnogorci, čak ni Jugosloveni, jer su se izjašnjavali mnogi kao Jugosloveni, 27 posto starešinskog kadra.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, ja imam tabelu. Nisam poneo dokument. Napisao sam ga na moju radnu bilježnicu novu, gdje imam nacionalnost na prostorima Jugoslavije i činove, majore, potpukovnike, pukovnike i generale ... Kol'ko po nacionalnoj strukturi treba, a kol'ko je stvarno bilo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Mislite po broju stanovnika?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Po broju stanovnika, da, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A ne po broju oficira u JNA i njihovoj nacionalnoj strukturi?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, da imam ja nacionalnu strukturu, baš upravo to oficira, majora, potpukovnika, pukovnika i generala. Upravo to imam.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, strukturu u JNA možete da poredite sa strukturom oficirskog kadra, a ne možete da poredite nacionalnu strukturu stanovništva u Jugoslaviji sa strukturom oficirskog kadra.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ako je JNA.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ne može da bude pekar general, ako ga nema.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Interesanto je da je Crnogoraca trebalo da bude četiri generala, a bilo je 19. Je l' to nije simptomatično, časni Sude?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa Crnogorci su mnogo išli u vojsku, za razliku, naprimer od nekih drugih koji nisu imala sklonosti da se bave vojnim pozivom.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Jako su brzo naprijedovali zbog toga, u činovima?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je li vi imate neki slučaj da je Crnogorac brže napredovao u činu od nekog Muslimana zato što je bio Crnogorac?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Tabela kaže sve, časni Sude. Ja ne želim da komentarišem to.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da ne gubimo vreme. Ta vam tabela može da se uporedi sa svojom referentnom grupom, a svakako ne sa strukturom stanovništva Jugoslavije ili sa strukturom vojske. A recite mi, da li vam je poznato da u ratnom vazduhoplovstvu koje je elitni vid svake vojske, dakle, za to treba najviše obrozovanja, najviše učenja i tako dalje, 52 posto letачkog kadra nisu bili ni Srbi, ni Crnogorci, ni Jugoslaveni ... 52 posto.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, ja taj podatak nemam i ne mogu da komentarišem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Govorili ste o nekom bombardovanju, pa zbog toga vas to pitam.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pa, bombardovano je Sarajevo, Konjic ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li vam je poznato da JNA, ni Vojska Jugoslavije nikad nisu bili protiv Muslimana i da je i u JNA, a i u Vojsci Jugoslavije kasnije bilo, čak na najvišim položajima, generala koji su bili Muslimani. Vi se sećate da je predsednik organizacije SKJ u JNA u dva mandata bio Musliman, zatim komandanti RV i PVO, zatim komandanti Armija, komandant Centra visokih vojnih škola?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nemojte govoriti u množini "komandanti armija". To je pojedinac, jedan slučaj bio.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, koliko je bilo ... Tri Armije? Jedan od njih je bio Musliman

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pet armija je bilo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa je bio jedan Musliman, jel' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja govorim o čitavoj Jugoslovenskoj narodnoj armiji. 1991. godina, tačan podatak, prema tome ovo ne možete opovrgnuti, a radilo se, zaista, o tome da ... Da je ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Uzećemo, uzećemo prave podatke. Neću da gubim vreme na tome.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Može, može.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa je l' se sećate da je načelnik Obaveštajne uprave čak bio Musliman?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne sećam se ko je bio. Poimenično ne znam.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa dobro, da li znate da se u u Vojski Bosne i Hercegovine koja je formirana kada je došlo do sukoba ... 1.100 oficira JNA se našlo koji su bili Muslimani?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Taj podatak prvi puta, prvi put čujem, nisam ga imao. U Armiji Bosne i Hercegovine bilo je i Srba i Hrvata, iako najviše Bošnjaka, jer su masu drugih napustili i otišli su u Vojsku Republike Srpske.

Bilo je i generala, časno ime Jovo Divljak, uzmimo Stjepan Šiber, Hrvat i tako dalje. Bilo je i drugih, al' ja spominjem ovu dvojicu, jer ih lično poznajem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, je l' vama poznato da je i u Vojsci Republike Srpske bilo Muslimana, takođe?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Bilo je do avgusta 1992. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Doći ćemo i na to. A dobro, da li je vama poznato da nijedan bivši pripadnik JNA koji je ostao van, pored ovoga što nije imala nikakvu komandnu vezu, lanac komandovanja, Vojska Jugoslavije sa bilo kim van Jugoslavije, da li znate da nijedan pojedinac koji je bio nekad u JNA, a ostao izvan Savezne Republike Jugoslavije, nije imao nikakvu službenu dužnost da šalje čak ni bilo kakvu informaciju Vojsci Jugoslavije?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nije mi jasno to pitanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kažem, da stavim na stranu činjenicu da ne postoji lanac komandovanja iz Vojske Jugoslavije ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** ... prema bilo kakvoj formaciji izvan Jugoslavije ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li znate da nijedan pojedinac, bivši pripadnik JNA, uključujući sve ove koji su dobijali pomoć u vidu plate i socijalnog osiguranja, nije imao nikakvu službenu dužnost da bilo kakvu, čak informaciju, dostavi Vojsci Jugoslavije, čak ni informaciju?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Znao se tok informacija od potčinjenog do nadrijeđenog, prema tome informacije su išle zvaničnim putevima ... Od pojedinca nema ni potrebe da idu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, ja kažem da tih zvaničnih puteva nije bilo, a nije bilo ni nezvaničnih, jer niko nije bio ni imao nikakvu dužnost da to radi.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To vi tvrdite tako, ali praksa je demantovala to. Išle su informacije redovno od općina do ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa dobro ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** ... Kriznih štabova do Vlade Republike Srpske i do vas, gore, u Beogradu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Mislite Vlada Republike Srpske je meni referisala u Beogradu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pa, bili su stalni kontakti i međusobna posećivanja, da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dobro.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To vi znate.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** U redu. Molim vas, da li se može osporiti da je jezgro novostvorene Armije Bosne i Hercegovine, ove u kojoj su, kažete, većinom bili Muslimani, upravo u strarešinskom smislu sačinjavao onaj deo koji je, koji su pre toga bili oficiri JNA. Je li tako ili ne?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Normalno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A zašto, onda, pošto je to normalno, nije normalno za Vojsku Republike Srpske? To što je normalno za Armiju Bosne i Hercegovine, nije normalno za Vojsku Republike Srpske.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nije normalno za Vojsku Republike Srpske jer su odstranili sve oficire Hrvate i Bošnjake iz te vojske.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ostalo je par podoficira koji su promijenili imena i moj strarešina koji je promjenio ime, uzeo je srpsko ime, ostao je armiji, tako je bilo veoma mali broj, časni Sude. Prema tome, ne može se uporediti Armija Bosne i Hercegovine sa ovom armijom, jer su je ... U Armiji BiH je bilo oficira i vojnika Srba i Hrvata i Bošnjaka, jasno, ali u srpskoj vojsci ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Prvo, to nije tačno. Evo, reći ću vam, na primer, podatak, nisam hteo, preskočio sam ga da bih uštedeo vreme, ali, čak u aprilu 1992. godine, dakle, posle priznavanja Hrvatske i tako, još je bilo oko 600 hrvatskih vojnika, iako je u januaru Hrvatska bila međunarodno priznata. U aprilu je bilo još 600 hrvatskih vojnika.



**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To je tačno, to je april mjesec. Ja govorim o avgustu mjesecu.

**prevodioci:** Napravite pauzu između pitanja i odgovora. Molim vas malo sporije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li vam je poznato da niko čak nije uticao na oficire JNA koji su bili poreklom iz Bosne i Hercegovine, da odu iz Srbije, niti su morali da odu iz Srbije. Ako su želeli da ostanu da žive tamo, imali državljanstvo Jugoslavije, a pre toga, normalno, kao oficiri JNA

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, časni Sude, ali je Vojislav Šešelj zvanično izjavio da treba smjeniti sve oficire Muslimane i Hrvate, koji su ostali na položajima u Vojsci Savezne Republike Jugoslavije i to se radilo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Prvo, to se nije radilo, a drugo, da li je to Šešelj rekao ili ne, to možete da pitate Šešelja.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To je rekao, sigurno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja to ne znam. Vi ste pomenuli, pošto je to vaša specijalnost, vaša struka, bavili ste se opremom i, uopšte, logistikom, da je ostavljena oprema u Bosni i Hercegovini kad se vojska povlačila, a da je, na primer, iz Slovenije vojska sve odnela. Da li znate da to uopšte nije istina i da upravo iz Slovenije nije odneto ništa?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Iz Slovenije su se povlačile, časni Sude, jedinice Jugoslovenske narodne armije i Republike Hrvatske isto tako. Ja sam na vojnom kolosijeku u Banja Luci, železničkom vojnom kolosijeku, znao dobiti dnevno i po 43 vagona vojne opreme naoružanja i druge opreme, čak do stolova kancelarijskih, što je bilo mizerno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vi govorite o selidbi jedinica ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** JNA

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** ... i ustanova JNA?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** O njihovom preseljenju.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To je potpuno druga stvar. Da li znate, još ste tada bili u Bosni i Hercegovini, da je čak odnos Srba, tada u Bosni i Hercegovini, upravo prema tom odnošenju opreme bio takav da su čak bili spremni da uđu i u sukob sa predstavnicima, sa pripadnicima JNA da bi sprečili bilo kakvo iznošenje vojne opreme, jer su se smatrali ugroženim i jer su bili ugroženi? Jesu li bili ugroženi, ili nisu bili ugroženi, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Nisu bili ugroženi. To je politika vas iz Beograda i politika SDS-a.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da se ne bi ovde ponovo vraćao sad ... Nekakav transkript ... Ja sam ovde ... Samo da vas pitam da li, da li i vi znate za tu činjenicu, jer sam ovde citirao izveštaj UNPROFOR-a i na osnovu tog izveštaja generalni sekretar UN je napravio svoj izveštaj i podneo ga Savetu bezbednosti (UN Security Council) 30. maja 1992. godine, u kome je decidno napisano: "Ukazuje se na povlačenje JNA iz Bosne i Hercegovine i ukazuje se na probleme sa blokadom kasarni od strane muslimanskih snaga." I ukazuje se, u tom izveštaju generalnog sekretara da Vojska Republike Srpske nije pod kontrolom Beograda i ukazuje se na prisustvo hrvatske vojske. Je l' znate to, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, povlačenje Jugoslovenske narodne armije iz Bosne i Hercegovine je bio deo ljudi, od 86.000 otišlo je 14.000 pripadnika u Srbiju i Crnu Goru. a ostali su: Prvi krajiški korpus u Banja Luci, Drugi krajiški korpus formiran u zapadnoj Bosni, Petrovac, Bihać, Drvar i, lijevo, Istočno-bosanski korpus, formiran je od 17. korpusa JNA u Tuzli i dio 12. korpusa iz Novog Sada. Sarajevsko-romanijski korpus, bivši sarajevski Četvrti korpus i dio 14. korpusa. Drinski korpus, dio iz Užica i Hercegovački korpus, 13. riječki korpus. Sva oprema, časni Sude, naoružanje i oprema i ljudi su ostali u ovim korpusima. Samo su promjenili ime. Više nije bila Jugoslovenska narodna armija nego Vojska Republike Srpske i njihovi korpusi. U Banja Luci korpus je samo promjenio ime. Peti krajiški korpus je bio prije toga, a 18. maja dobio je naziv Prvi krajiški korpus.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Selak ...

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ovo je istina i ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** ... pa ja nemam nameru da vam citiram sve korpuse, brigade one, uključujući i one mudžahedinske i druge koje je

imala vaša vojska tamo, ali sve ovo što ste sad naveli, da li je tačno ili nije da su sve to što ste naveli jedinice Vojske Republike Srpske?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, sve Vojska Republike Srpske, da. Imam i kartu, mogu čak i neka imena da citiram komandanata i tako dalje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Jeste. I jesu svi ti komandanti bili iz Republike Srpske? Je l' vam Talić, jer Talić, evo umro je, pa je l' on bio častan general? Je l' on bio iz Republike Srpske? Je l' možda došao iz Beograda?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da, a njegov pomoćnik za Moral, pukovnik Vukelić, iz Srbije. Ima šema, časni Sude, oficira posle 18. maja u Banjalučkom korpusu, poimenična, ko je iz Bosne i Hercegovine, a ko je iz Srbije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A što ne bi neko imo pravo dobrovoljno da bude tamo ako je smatro da može da pomogne odbrani naroda? Zašto ne bi imao pravo? Je l' mu neko naredio da ostane tamo ili je ostao zato što je želeo da ostane?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Pa bila je i zabrana da ne smije napustiti samovoljno položaj. Ima taj dokument u Tužilaštvu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** U svakoj vojsci svaka samovolja je zabranjena, to dobro znate pošto ste oficir. Samovolja se u svakoj vojsci zabranjuje.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja govorim ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da li vam je poznato da je Predsedništvo Jugoslavije 4. maja 1992. godine donelo odluku da se svi pripadnici JNA koji su građani SRJ najkasnije do 19. maja povuku sa teritorije Bosne i Hercegovine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne svi pripadnici, časni Sude, nego vojnici na odsluženju vojnog roka i oni su se vratili. To su mladići od 18 godina koji su bili na redovnom služenju vojnog roka. To za starješine nije važno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, neka to bude vaš odgovor. Nemam vremena da s vama idem dalje u to pitanje. A da li znate da je Predsedništvo Bosne i Hercegovine istog dana kada je doneta odluka o povlačenju JNA iz Bosne i Hercegovine označilo SRJ i JNA kao agresora na Bosnu i Hercegovinu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To su bila fakta.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** To je bila činjenica.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, a da li vam je poznato da je rukovodstvo Bosne i Hercegovine, posle 6. aprila, kada je priznata na onaj dan kad je Hitler (Adolf Hitler) bombardovao Beograd, donelo naredbu o blokadi jedinica i objekata JNA i neodazivanju na mobilizaciju? Je l' tako bilo ili ne, gospodine Selak?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, blokada je bila nemoguća, a o neodazivanju na mobilizaciju je tačno. Blokada je bila nemoguća, jer je armija imala silu, a ne policija, obična.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Hoćete da kažete da nije bilo blokade?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, blokada nije bilo u pravom smislu. Možda pojedinačnih, manjih objekata, ali jedinica, ne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je vama poznato da su te odluke imale za posledicu da se vojna oprema i jedinice JNA čak nisu mogle ni izvući i imale ogromne teškoće u izvlačenju u Jugoslaviju?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ne, nije tačno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, jeste recimo čuli za napad na vojnu kolonu u Sarajevu?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li znate da su to u Dobrovoljačkoj ulici izveli pripadnici Zelenih beretki?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ali to je jedan slučaj ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** U samom gradu Sarajevu.

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, to je jedan slučaj.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa time je rukovodio tadašnji šef Teritorijalne odbrane Hasan Efendić, je l' tako?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Ja ne znam ko je rukovodio. Za slučaj znam, časni Sude, ali ko je rukovodio to ne bi htio da se ogriješim ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa, je l' vam poznato da je komandno mesto bilo upravo u Predsedništvu Bosne i Hercegovine?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** A šta ste očekivali? Da se stavi glava na panj da bi je neko sjekao? Ljudi su se pripremali za odbranu i republike i svog stanovništva.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I zato su napali vojnu kolonu koja ide iz Sarajeva, je l' tako?

**SUDIJA MEJ:** Da, ovo će da bude vaše poslednje pitanje za danas.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Da li znate da je napadom na vojnu kolonu u Dobrovoljačkoj ulici komandovao Ejup Ganić?

**SVEDOK SELAK – ODGOVOR:** Časni Sude, ova kolona koja je napadnuta, zvanična informacija je bila da je vozila brašno i drugu opremu, a ne vojnu opremu. Međutim, vozila je upravo naoružanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To nije istina, to je bila ...

**SUDIJA MEJ:** Rekao sam da je već vreme da završimo. Sada je 14.00. Vreme je da prekinemo za danas.

**TUŽILAC GRUM:** Samo da odgovorim na ranije pitanje sudije Kvona. U vezi sa ovim dokaznim predmetom imali smo dva dokazna predmeta Tužilaštva broj 464, tabulatori 12 i 15, a u vezi oba ova dokumenta, ona se odnose na strogo poverljiva naređenja 2268 – 1, od decembra 1992. godine. On je uveden 16. februara ove godine kao dokazni predmet Tužilaštva, broj 367, tabulator 2. Pod tim tabulatorom bila su dva naređenja, 2268 – 1 je drugo naređenje. U tabulatoru 20, od dokaznog predmeta Tužilaštva broj 387, gospodin Selak je pominjao jednu tablicu iz *Predmeta Brđanin/Talić*. Čini mi se da je to dokazni predmet Tužilaštva broj 463, tabulator 2 koji je danas uveden takođe i on je, takođe, danas pominjao nacionalni ključ govoreći o dokumentu. Ja bih hteo da organizujem da se primerak toga da svima, uključujući i prijatelje suda, tako da imamo vremena da to pregledamo večeras, pre sutrašnjeg dana.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Nastavljamo sa radom sutra u 9.00.